

CENTRUM MUZYKI W KRAKOWIE

_ analiza sektora muzycznego

_ analiza popytu

- _ 1. DŹWIĘKI: WSZECHOBECNA MUZYKA.
- _ 2. POLSKI RYNEK MUZYCZNY.
- _ 3. MUZYCZNY KRAKÓW.
- _ 4. PROGRAMOWANIE OFERTY CENTRUM MUZYKI W KRAKOWIE.
- _ 5. ANALIZA ODBIORCÓW I ANALIZA POPYTU CENTRUM MUZYKI W KRAKOWIE.
- _ 6. INSPIRACJE I MODELE. NOWA INFRASTRUKTURA MUZYKI: NAJWAŻNIEJSZE OBIEKTY STANOWIĄCE TZW. OTOCZENIE KONKURENCYJNE DLA OBIEKTU CENTRUM MUZYKI W KRAKOWIE.
- _ 7 . ISTOTA CELOWOŚCI STWORZENIA CENTRUM MUZYKI W KRAKOWIE.

Kraków, X.2020

DŹWIĘKI: WSZECHOBECNA MUZYKA.

„Muzyka to dusza wszechświata, skrzydła umysłu, lot wyobraźni i wszelkie życie.” Platon

Odkąd odkryto, że dźwięk może stać się tworzywem samodzielnej sztuki, zaczęto wznosić budowle dostosowane do prezentacji muzycznych wydarzeń. I choć dziś muzyka jest wszechobecna i funkcjonuje także w oderwaniu od koncertowych sal, budowa obiektów jej dedykowanych jest powszechną praktyką w miastach.

Współcześnie muzyka osiąga nas niemal wszędzie.

Chodzimy ze słuchawkami w uszach, słysząc to, czego inni nie słyszą, ale jednak cenimy również czas, gdy możemy „dzielić się” muzyką zgromadzeni na koncertach.

Poprzez muzykę człowiek może kształtować swoje poczucie gustu artystycznego, wyodrębnić w sobie dany poziom kultury, dostarczać sobie rozrywki i emocji.

Wszechobecność muzyki wyraża się także poprzez jej dookólność, dostępność, przystępność. Istotą jest wielogatunkowość, „formy hybrydyczne” we współczesnej muzyce, otwartość przestrzeni na formy nieklasyczne, muzykę aktualną, funkcjonalną, ambisoniczną. Miejsca, w których wybrzmiewa muzyka określają tożsamość miast jako ośrodków kultury muzyczne. To w takich miastach architektura służąca tworzeniu i obcowaniu z muzyką wyznacza oraz podkreśla status tych miast, jako szczególnie opiekujących się talentami, podsycających rozwój w tej dziedzinie sztuki i świadomości znaczenia treści kultury.

Muzyka jest uniwersalnym językiem, i to językiem włączającym.

Zatem miejsca wybrzmiewające muzyką, współczesne domy dla muzyki służą integracji społecznej, odkrywaniu i rozwojowi talentów, stają się przestrzeniami dialogu ludzi ze sztuką. I dialogu człowieka z człowiekiem opartym na wrażliwości, na przeżywaniu, zrozumieniu, odkrywaniu.

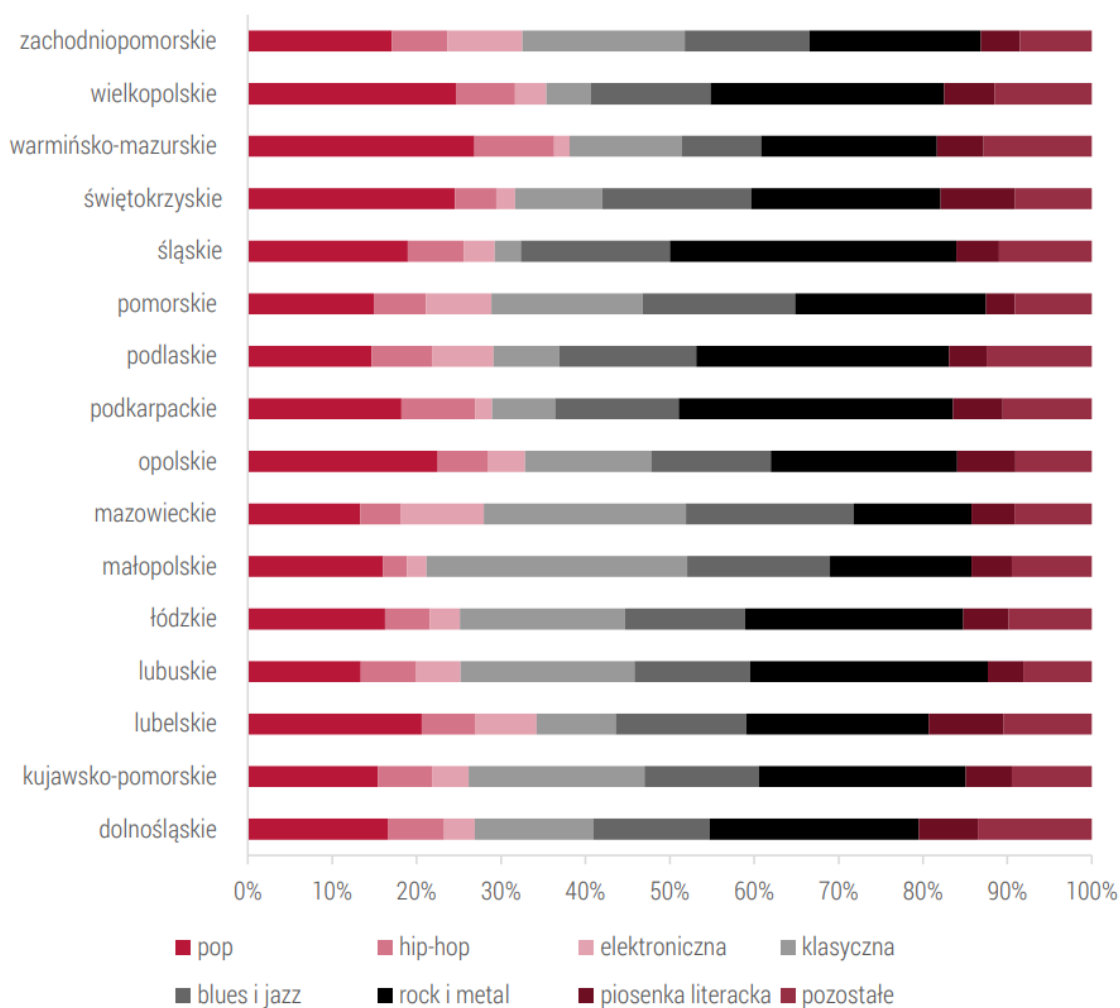
„Muzyka to najsubtelniejsza forma przekazu, można stwierdzić, że żadna dziedzina sztuki nie porusza ani nie wpływa na podświadomość tak, jak muzyka”. David Crosby

_ 2.

POLSKI RYNEK MUZYCZNY.

Na podstawie danych zawartych w raporcie Instytutu Badań Strukturalnych „Kompleksowe badanie polskiego rynku muzycznego” – grudzień 2019 r.; dla Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego¹ warto odnotować kilka kluczowych aspektów dotyczących rynku muzycznego w Polsce.

_ 2.1. Przestrzenna struktura rynku koncertowego w podziale na gatunki muzyczne – w 2018 r.

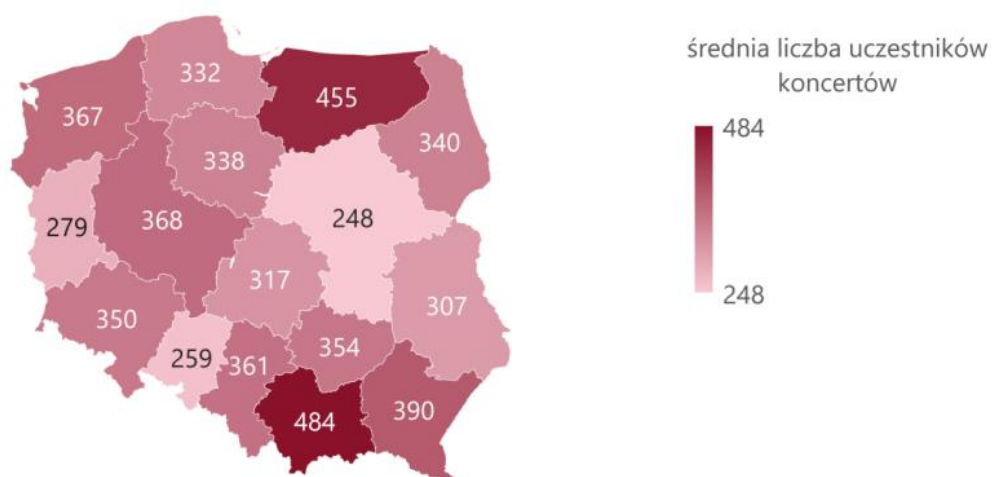
Dane na temat rynku koncertowego przekazanych przez Coigdzie.pl® - baza wydarzeń i repertuar.

¹ <https://www.nck.pl/badania/raporty/kompleksowe-badanie-polskiego-ryнку-muzycznego>

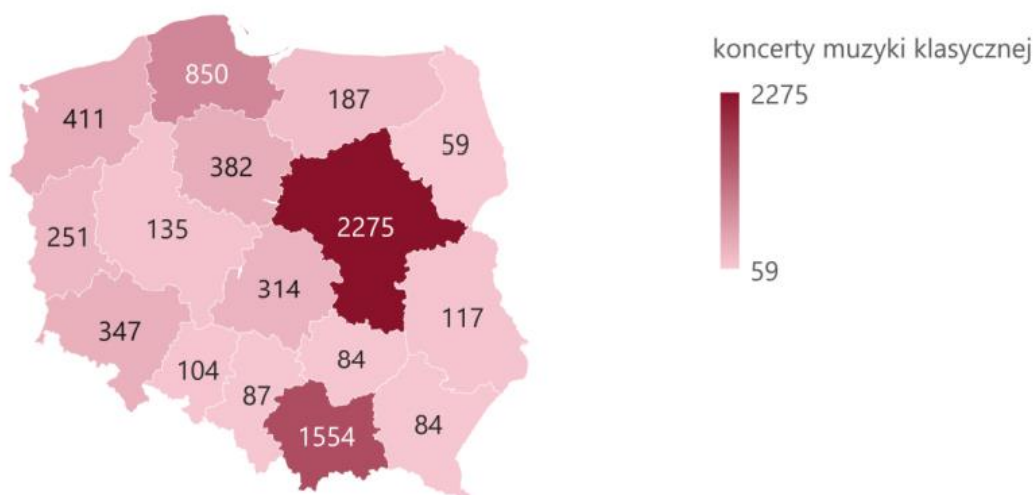
_ 2.2. Centra kultury i koncerty muzyki klasycznej.

W Polsce organizowanych jest dużo niewielkich, rozproszonych koncertów organizowanych przez centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice.

Jednostki te w latach 2016-2018 zorganizowały łącznie ponad 111 tys. koncertów.

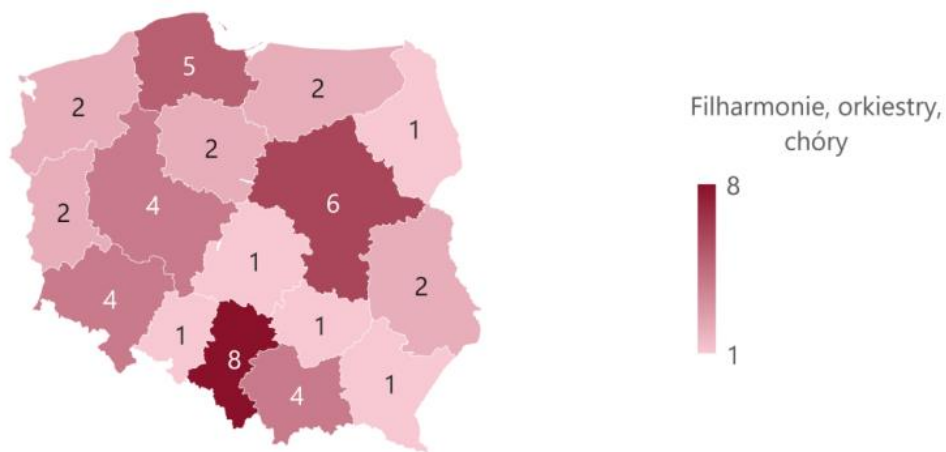

_ Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice – średnia liczba uczestników koncertów 2018 r.

_ Struktura przestrzenna koncertów muzyki klasycznej w bazie Coigdzie.pl® w 2018 r.

Baza Coigdzie.pl® pozwala na efektywne określenie struktury przestrzennej organizowanych w Polsce koncertów muzyki klasycznej. Na tej podstawie, na tle pozostałych, zdecydowanie wyróżniają się trzy województwa – mazowieckie, małopolskie i pomorskie, gdzie zorganizowanych zostało aż 65% wszystkich koncertów.

_ *Filharmonie, orkiestry, chóry - liczba wg województwa w 2018 r.*

W latach 2016-2018, co roku rosła liczba koncertów organizowanych przez filharmonie, orkiestry i chóry (z 23 tysięcy w 2016 roku, do prawie 25 tysięcy w roku 2018).

Wszystkie powyższe dane i wykresy oraz tabele za: Instytut Badań Strukturalnych „Kompleksowe badanie polskiego rynku muzycznego” – grudzień 2019 r. Autorami Raportu są: Jakub Sokołowski, Wojciech Hardy, Piotr Lewandowski, Katarzyna Wyrzykowska, Karolina Messyasz, Karolina Szczepaniak i Izabela Frankiewicz-Olczak.

_ 3.

MUZYCZNY KRAKÓW.

W wyniku realizacji zamierzenia, w zakresie rozwiązań planistycznych i urbanistycznych oraz programowych wynikających z idei tzw. Centrum Muzyki w Krakowie, uzyskane zostać mogą istotne wyznaczniki rozwojowe Krakowa, stolicy Małopolski, kulturalnej stolicy Polski:

- pokażą, że Kraków ma dynamiczny potencjał współczesnej kultury dorównujący jego historycznemu dziedzictwu;
- zaproponują wizję rozwojową i możliwości kreacji części miasta, opartej o ważny obiekt kultury;
- zademonstrują jak nowa, wielofunkcyjna interwencja przestrzenna może stać się przyczynkiem do myślenia o eko- i smart-dzielnicy;
- w mądry sposób proponować będą różnorodny program funkcjonalny wielofunkcyjnego tzw. Centrum Muzyki w Krakowie;
- dopełnią ofertę publicznych instytucji kultury o przestrzeń sprzyjającą włączeniu społecznemu, dającą możliwość jej współdzielenia i współużywania (Shared Space) przez różne organizacje i grupy, stwarzającą warunki do nieskrępowanych kreacji szeroko rozumianego sektora kultury muzycznej, stymulującą produkcje muzyczne, innowacje w sferze dźwięku, nagrania oraz repozytoria cyfrowe;
- umożliwią komfortowe celebrowanie sztuki oraz dynamiczny rozwój branży muzycznej.

_ 3.1. filary krakowskiego dziedzictwa muzycznego.

Kraków to miasto zbudowane na dziedzictwie muzycznym. Pulsuje życiem muzycznym – w murach instytucji, w mieszkaniach krakowian (dawniej salony artystyczne), na placach i ulicach, w zakolu Wisły i w kościelnych murach. Kraków to miasto wyrazistych spotkań artystów z całego świata, także we wszystkich gatunkach muzycznych. Ekosystem muzyczny Krakowa ma swoje liczne, powszechnie uznawane atuty ale i zauważalne deficyty.

Krakowskie życie muzyczne jest niemal kompletne pod względem saturacji, nasycenia różnymi formami aktywności muzycznej. Wydaje się, że miasto posiada wszystkie zasoby, kapitały, tradycje, aby budować na nich sukces i rozwój. Brakuje jednak konsolidacji tych zasobów wokół wyraźnych i zorientowanych na rozwój sektora kreatywnego polityk i miejsc. Silosowość sektora muzyki jest poważną przeszkodą w budowaniu globalnej konkurencji lokalnego sektora muzycznego.

- Europejskie więzi:

W przeszłości Kraków i jego bliskość względem silnych kulturalnych centrów: Wiednia, Pragi, Budapesztu, Lwowa, a także szeroko rozumianej niemieckiej kultury muzycznej zaowocowały wytworzeniem się silnego środowiska muzycznego. Dziś kontekst jest inny, Kraków funkcjonuje w sieci miast kultury Wrocław, Katowice, Warszawa, ale także Ostrawa i coraz bardziej Brno.

- Z muzyką przez wieki ...:

Muzyka w Krakowie uprawiana była „od zawsze” i przez wszystkie warstwy społeczne. Wielość i zróżnicowanie ośrodków pozwala dostrzec, że muzyka była obecna w życiu krakowian niemal stale. Była rozrywką, ale także wyznaczała rytm życia w mieście, stanowiła o bogactwie lub biedzie, towarzyszyła najważniejszym wydarzeniom., harmonizowała z cyklem rocznym człowieka, złączonym z gospodarką rolną i obrzędowością: wesela, pogrzeby, może również urodziny i postrzyżyny. Od

zarania dziejów nowożytnych, w Krakowie, tak jak w innych miastach Polski, istniały dwa typy ośrodków muzycznych: były to miejsca związane z profesjonalnym uprawianiem muzyki (np. dwór królewski, dwory magnackie i szlacheckie, organizacje miejskie, organizacje kościelne i zakonne) oraz muzyka uprawiana przez amatorów, czy to w formie muzykowania związanego z obrzędowością ludową, czy uprawiania przez muzyków wędrownych lub bractwa religijne.

Chorał gregoriański był wykonywany na Wawelu już w XI wieku.

Kapela dworska, na zamku wawelskim powstała prawdopodobnie w pierwszym dziesięcioleciu XV wieku. Dwór królewski cenił sobie rozrywkę, stąd często zapraszano na gościnne występy muzyków z innych dworów książęcych i magnackich, a muzycy królewscy wyjeżdżali z Krakowa. W ten sposób rozprzestrzenił się repertuar (nota bene „nowoczesny”, polifoniczny; dysponujemy m.in. rękopisem Kras 52 oraz częściowo rękopisem 378 Biblioteki Narodowej, gdzie zapisany jest np. hymn na cześć Krakowa *Cracovia civitas*) i wzrastał poziom muzycznego wykształcenia, ponieważ muzycy z różnych dworów współzawodniczyli ze sobą.

Imponujący, od XV w. był też rozwój sztuki organowej oraz misterii i dramatu liturgicznego. Sztuka organowa cieszyła się ogromną popularnością i tak jest w Krakowie do dzisiaj. Organy Bazyliki Bożego Ciała na Kazimierzu to największy instrument w Krakowie i jeden z 10 największych w Polsce.

W 1364 roku Kraków wzbogacił się o ważny ośrodek rozwoju muzyki. Był to Uniwersytet Krakowski, w którym prowadzono od 1406 roku do końca XVII wieku wykłady z teorii muzyki. Wykłady prowadzone były w języku łacińskim jako część nauki matematyki, bowiem muzyka wchodziła w skład quadrivium (arytmetyka, muzyka, geometria, astronomia). Na Uniwersytecie prowadzone były także zajęcia praktyczne, tzw. *musica choralis*, podczas których doskonalono śpiew chorałowy.

Poza muzykami wędrownymi (igrcy i waganci) od XIV wieku nastąpił rozwój muzyki wykonywanej przez osiadłych muzyków miejskich zrzeszonych w cechu i muzyków kapeli miejskiej. Kapela miejska w Krakowie była najstarszą tego typu organizacją w Polsce, powstała w latach dziewięćdziesiątych XIV wieku. Muzycy grający w kapeli utrzymywani byli przez miasto, natomiast muzycy cechowi wynajmowani byli do oświetniania różnych uroczystości.

Z inicjatywy króla Zygmunta I Starego w roku 1543 roku stworzono Kapelę Rorantystów (składającą się z 9 duchownych, śpiewająca wielogłosową muzykę a cappella). Rywalizowała z nią później kapela klasztorna jezuitów. Coraz częściej tworzone kapele kościelne, a także znacząco rozwijało się budownictwo organów. W tym okresie muzyka cieszyła się coraz większym uznaniem na dworach magnackich. Powstały wydawnictwa drukujące teksty muzyczne a pod koniec oświecenia powstały pierwsze księgarnie muzyczne.. Istotną datą jest rok 1787, kiedy to powstał pierwszy krakowski teatr, w którym grywano także opery. W 1817 roku powstało w Krakowie Towarzystwo Przyjaciół Muzyki, które organizowało regularne koncerty. Ponadto powstała także orkiestra milicji wojskowej a później założono pierwsze szkoły niekościelne uczące muzyki. W 1876 roku powstało Towarzystwo Muzyczne w Krakowie. Powstała amatorska orkiestra symfoniczna i odnowiono chór męski. W 1888 roku po długoletnich staraniach powstało Konserwatorium na czele którego stanął Władysław Żeleński, główna postać krakowskiego środowiska muzycznego na przełomie stuleci. Początkiem wieku XX w Krakowie swoją działalność rozpoczął Instytut Muzyczny. Założono też pierwsze w Polsce Seminarium Teorii i Historii Muzyki.

W dwudziestoleciu międzywojennym uznaje się, że ważnym zespołem instrumentalnym był Związek Zawodowy Muzyków Polskich. Krakowska Szkoła Muzyczna im. W. Żeleńskiego zaczęła działać w 1929 roku. Pierwszy koncert po zakończeniu II wojny światowej odbył się w Filharmonii Krakowskiej 3 lutego 1945 roku. W 1948 roku powstała Orkiestra i Chór Polskiego Radia.

- Skarby kultury muzycznej w Bibliotece Jagiellońskiej:

Zbiory muzyczne zaczęto gromadzić w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie już w piętnastym wieku. Kolekcja rękopisów obejmuje głównie dokumenty powstałe po 1800 roku. I tak, za żelaznymi drzwiami, obitymi metalową blachą, chronione elektronicznie, stoją na półkach Biblioteki Jagiellońskiej największe skarby muzycznej kultury europejskiej! To m.in.: około 100 autografów dzieł Mozarta, w tym III i IV akt "Wesela Figara", pierwszy akt "Cosi fan tutte", dwa akty "Idomeneo", 11 symfonii, w tym Praska, dziewięć koncertów fortepianowych i największe koncerty skrzypcowe. Oprócz tego rękopisy VII i VIII (tylko 3 część) symfonii Beethovena; dwanaście utworów Bacha - kantaty i Koncert na dwoje skrzypiec; wiele utworów Mendelssohna - m.in.: koncert skrzypcowy, oratorium "Elias", Symfonia szkocka, "Sen nocy letniej"; koncert wiolonczelowy – Schumanna; Symfonia B-dur - Schuberta. Oprócz tego rękopisy Haydna, Brahmsa, Cherubiniego, Telemanna i wielu innych kompozytorów.

Znajdują się wśród nich m. in. spuścizny polskich kompozytorów dziewiętnasto- (np. Józefa Brzowskiego, Józefa Krogulskiego, Antoniego Stolpe) i dwudziestowiecznych (np. Włodzimierza Poźniaka, Konrada Koniora, Bolesława Wallek-Walewskiego). Szczególnie cenne są autografy wybitnych polskich kompozytorów i kompozytorek - Marii Szymanowskiej, Fryderyka Chopina, Stanisława Moniuszki, Karola Szymanowskiego, Witolda Lutosławskiego i in. Rękopisy i druki muzyczne zebrane są w kolekcji Sekcji Zbiorów Muzycznych Biblioteki Jagiellońskiej oraz Dawnej Pruskiej Biblioteki Państwowej w Berlinie. Obejmują m.in. rękopisy R. Schumanna, C. Loewego, F. Mendelssohna G. Cacciniego, R. Keisera, W.A. Mozarta, L. van Beethovena, H. Marschnera, G. Meyerbeera, J.S. Bacha, N. Paganiniego.

- Ludzie, wydarzenia, miejsca:

Z Krakowa pochodziło wielu wybitnych wykonawców, profesorów akademickich, artystów i kompozytorów, powstała silna Akademia Muzyczna w Krakowie, a także instytucje Filharmonii, Opery, Polskiego Wydawnictwa Muzycznego, muzycznych festiwali. Tradycje klasyczne (Żeleński, Penderecki, Stachowski, Kilar, Łuciuk, Moszumańska Nazar), wykonawcze, jazzowe są w Krakowie niezwykle silne. Silne festiwale: Beethovenowski (z wystawami manuskryptów kompozytora w Bibliotece Jagiellońskiej), Misteria Paschalia, Opera Rara, Muzyka w Starym Krakowie, Muzyki Polskiej, Kompozytorów Krakowskich, Festiwal Oper Krakowskich, Sacrum Profanum czy próba spięcia bogactwa wydarzeń klasycznych cyklem Theatrum Musicum przywiodły do Krakowa artystów z światowego obiegu, a orkiestry miejskie w coraz większym stopniu wchodzą w koprodukcje, nagrania i współpracę z artystami wielu europejskich i światowych scen. Nowymi ważnymi markami kultury klasycznej są cykle Jeszcze Polska Muzyka (Orkiestra Akademii Beethovenowskiej), ICE Classic czy Gwiazdy z Sinfoniettą.

Podobnie silne pozostaje środowisko piosenki artystycznej (Wodecki, Turnau, Pawluśkiewicz, Konieczny), filmowej (Penderecki, Preisner, Walaciński, Pawluśkiewicz, Konieczny, Korzeniowski, Chajdecki, Komasa Łazarkiewicz, Kaczmarek), międzynarodowa siła marki Festiwalu Muzyki Filmowej, jazzowej (Stańko, Muniak, Seifert, Śmietana, Kaczmarczyk, Orzechowski, Duduś Matuszkiewicz, Kurylewicz) i silna rola Summer Jazz Festival, Jazz Juniors i konkursów jazzowych Seiferta i Śmietany, muzyki folkowej i etnicznej (Kroke, Bester Quartett, Motion Trio, Joanna i Stanisław Słowiński) z istotną rolą festiwalu Etno Kraków/Rozstaje, hip hopu oraz muzycznej alternatywy w klubach i miejscach wykorzystywanych ad hoc (Audio Art. UNSOUND). Wiele klubów muzycznych ma status międzynarodowych scen, na których regularnie występują artyści europejskich i amerykańskich scen elektronicznych. Międzynarodową pozycję branżową posiada festiwal UNSOUND prezentujący program na pograniczu klasyki i alternatywy, a także festiwal Sacrum Profanum.

- Placówki zajmujące się kształceniem muzycznym:
 - Akademia Muzyczna im. K. Pendereckiego;
 - Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I st. im. I.J. Paderewskiego;
 - Zespół Państwowych Szkół Muzycznych I i II st. im. Mieczysława Karłowicza;
 - Szkoła Muzyczna I i II stopnia im .B. Rutkowskiego;
 - Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II st. im. F. Chopina;
 - Państwowa Szkoła Muzyczna II st. im. W. Żeleńskiego;
 - Szkoła Muzyczna I st. im. S. Wiechowicza;
 - Szkoła Muzyczna I st. im. H. Baranowskiego;
 - Prywatna Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I st. „Inspiracja”;
 - Szkoła Baletowo - Muzyczna I st. „Da capo”;
 - Krakowska Szkoła Jazzu i Muzyki Rozrywkowej;
 - Archidiecezjalna Szkoła Muzyczna I st.

- PWM – wydawnictwo muzyczne:

Polskie Wydawnictwo Muzyczne w Krakowie to jedna z najważniejszych instytucji muzycznych w Polsce, promująca wśród zagranicznych partnerów twórczość rodzimych kompozytorów, jest także przedstawicielem czołowych zagranicznych wydawców na terenie kraju. Specjalizuje się w wydawaniu materiałów nutowych oraz książek z zakresu muzyki klasycznej, jazzu i muzyki filmowej. Szeroka oferta wydawnicza Oficyny obejmuje dzieła muzyki dawnej i współczesnej, repertuar polski i światowy, nuty przeznaczone dla amatorów i specjalistów, publikacje o charakterze pedagogicznym, naukowym i popularnym oraz obszerny katalog wydawnictw książkowych i leksykograficznych.

- Osie muzyczne współczesnego Krakowa:

Samorząd miasta Krakowa, wraz z samorządem województwa małopolskiego wydają na sektor muzyki relatywnie dużo z budżetu w porównaniu do innych sektorów kultury: sektora literatury i wydawnictw, filmu i produkcji audiowizualnej, teatrów i sztuk performatywnych, designu, mody, sztuk wizualnych i fotografii. Więcej środków publicznych, w tym i rządowych, trafia tylko do sektora muzealnego. Wskazuje to zarówno na sektorową siłę, jak i różnorodność pola muzyki, w której mieści się bogactwo form, gatunków i podmiotów aktywnych w upowszechnianiu kultury muzycznej.

Istotnym wydarzeniem w życiu kulturalnym Krakowa był Festiwal Kraków 2000 zrealizowany w związku z uzyskaniem przez Kraków tytułu Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2000. Kulminacyjnym wydarzeniem był m.in. Cykl Wielkich Wykonań - koncerty muzyki klasycznej. Cykl Wielkich Wykonań nawiązywał do najlepszych tradycji międzynarodowych kontaktów muzycznych Krakowa. Program Cyklu został tak przygotowany, by przedstawić muzykę z różnych epok w wykonaniu najlepszych orkiestr. Był on przeglądem tendencji wykonawczych naszych czasów i wyrazem najwyższego poziomu interpretacji. Dyrektor artystyczny programu i autorka cyklu, Elżbieta Penderecka, zaprosiła do Krakowa artystów i solistów światowej sławy, w większości po raz pierwszy występujących w Krakowie. Na koncertach publiczność Krakowa miała okazję usłyszeć m.in.: Norddeutsche Rundfung Sinfonieorchester pod dyrekcją Christopha Eschenbacha, słynny Concentus Musicus z Wiednia prowadzony przez Nikolausa Harnoncourta, Nowojorskich Filharmoników, których poprowadził dyrygent i dyrektor zespołu Kurt Masur oraz Bundesjugendorchester. Cykl Wielkich Wykonań, jak i cały Festiwal Kraków 2000, zorganizowało Biuro Kraków 2000, przekształcone później w Krakowskie Biuro Festiwalowe, zaś idea Cyklu została wykorzystana do wykreowania stałej imprezy tj. Wielkanocnego Festiwalu Ludwiga van Beethovena.

Choć Kraków zbudował końcem ubiegłego wieku program Europejskiego Miasta Kultury 2000 na silnym programie muzyki klasycznej, a przygotowanie do Jubileuszu stanowił Rok Krzysztofa Pendereckiego i silna oferta Wielkich Wykonań, to nie wykreowano jeszcze ostatecznie mocnej marki miasta nastawionej na spójny rozwój sektora muzyki klasycznej, w jej odmianie symfonicznej, filharmonicznej, klasycznej. Powstały natomiast silne kotwice niszowe, silna scena muzyki dawnej, aktualnej i alternatywnej.

Konieczne jest zauważenie jakości i profili muzyki współczesnej, którą jest muzyka komponowana i improwizowana w różnych proporcjach, muzyka elektroniczna i instrumentalna/wokalna w różnych proporcjach, powstała od II p. XX w., za wyjątkiem muzyki popularnej, z odmianami alternatywnymi włącznie. Jest to zatem w szczególności muzyka nowo komponowana, improwizacja, free impro, audio art, eksperymentalna, awangardowa, czy powstająca na przecięciu tych estetyk. Ona wyznacza też obecne ścieżki rozwojowe muzyki w Krakowie i oczekiwania jej odbiorców, zatem musi to być uwzględnione w analizie popytu oraz dookreśleniu profilu tzw. Centrum Muzyki w Krakowie. Wysokie notowania i uznanie publiczności uzyskują trzy główne festiwale tego nurtu: Sacrum Profanum, Unsound i Audio Art.

Z badań odbiorców i twórców muzyki aktualnej dowiadujemy się: „*Cenię wielogatunkowość, łączenie improwizacji z kompozycją, z ludowizną, z graniem free, z awangardą. Ważne jest szerokie spektrum stylistyczne, spotkanie teraźniejszości z przeszłością, miks dziedzin i sztuk. I dodatkowo: Brak budynku domyślnego dla muzyki współczesnej, do którego po prostu się chodzi. Brakuje miejsca środka - neutralnego, niezbyt prestiżowego, ale też nie nieprofesjonalnego*”.

Dopełnieniem są głosy w zakresie infrastruktury: „*Przestrzeni domyślnej z budżetem i wsparciem dla muzyki współczesnej i młodych kompozytorów i wykonawców. Miejsca dostępne niekomercyjnie na koncerty, spotkania, wystawy, próby, które mogłoby je promować, propagować, edukować. Z dobrym wyposażeniem do elektroniki. Zapewniałoby dobre warunki do rozwoju kompozytorom i muzykom poprzez miejsce do realizacji, pracy, przez zamówienia i program rezydencjalny. Wzorem Porgy and Bees w Wiedniu - utrzymywany przez miasto, czy Studio of Electroacoustic Music - w Amsterdamie - prowadzone przez NGO i utrzymywane z dotacji miejskiej. Dodatkowo mogłoby być profesjonalne studio nagrań lub muzyki elektronicznej. Dostępne niekomercyjnie. Jednoznacznie wnioski z badań dookreślają też wizję tzw. centrum muzyki: Funkcje miejsca muzyki współczesnej mogłoby pełnić Centrum Muzyki, gdyby w jej struktury włączyć zespół kameralny dedykowany muzyce współczesnej, np. Spółdzielnia Muzyczna. Należy rozważyć umieszczenie w nim także Chóru Polskiego Radia - należy zaplanować to miejsce o wiele bardziej dalekosiężnie - potrzeby przez lata narosły, już nie wystarczy wizja sprzed dekady. Miasto i festiwale zamiast importować zagraniczne zespoły powinno zainwestować wyraźniej w zespół lokalny i stworzyć dla nich alternatywę pozbawioną kompleksów. Wizja Spółdzielnia Muzyczna Kraków ensemble nie powinna być życzeniowa. Innym rozwiązaniem mogłoby być biuro wspierające organizację koncertów i życia artystów w mieście. Przekazujące know-how i kojarzące ludzi²”.*

² (za: Krzysztof Pietraszewski, Raport końcowy. Projekt badawczy: Zidentyfikowanie potrzeb i opracowanie rekomendacji dla obszaru muzyki współczesnej w Krakowie w oparciu o zewidencjonowany stan aktualny, głos środowiska oraz badania ankietowe i fokusowe. Kraków, 2019 r.)

_ 3.2. zasoby i potencjały.

Obecnie rozdrobnienie krakowskiego sektora muzycznego nie pozwala na lepsze wykorzystanie następujących **potencjałów**:

- położenie geograficzne i dostępność komunikacyjna;
- siła marki Kraków i jej atrakcyjność, jako miasta pięknego dziedzictwa;
- miasto kompozytorów rozpoznawalnych w rozmaitych nurtach i niszach w tym zwłaszcza Krzysztofa Pendereckiego i Zbigniewa Preisnera, a ostatnio z Krakowem związany jest życiowo Jan AP. Kaczmarek;
- silne zaplecze akademickie i muzykologiczne;
- bogate zbiory biblioteczne i dzieła o europejskim znaczeniu (Berlinka);
- gęsta sieć szkół muzycznych publicznych i prywatnych każdego stopnia;
- silne tradycje amatorskiego ruchu wykonawczego (chóry, orkiestry, zespoły kameralne);
- silna scena kompozytorów krakowskich;
- wielu muzyków symfonicznych, kameralistów, wokalistów;
- ważne i rozpoznawalne międzynarodowo festiwale muzyczne;
- publiczność spragniona wysokiej klasy wykonań, w coraz większym stopniu podejmująca decyzje wydatkowe (drogie bilety);
- interesująca scena progresywna wyrastająca z ducha awangardowego i alternatywnego, w tym takie nowe nurty jak ambisonia, muzyka oktofoniczna, szeroko rozumiany serializm, muzyka elektroniczna;
- istniejące sale koncertowe instytucji artystycznych i przestrzenie miejskie oraz zabytkowe obiekty służące ofercie w kulturze;
- mocna konkurencja z innymi ośrodkami ale i rozwijana współpraca;
- obecność Akademii Muzycznej w Krakowie – jedna z najstarszych polskich uczelni artystycznych;
- silne osobowości artystyczne wśród wykonawców (dyrygenci, wokaliści, instrumentalisci);
- oferta Polskiego Wydawnictwa Muzycznego – głównej siedziby najważniejszego wydawcy muzyki klasycznej, a jednocześnie narodowej instytucji kultury;
- silna scena krytyki muzycznej;
- obecność stacji radiowych komercyjnych i publicznych, m.in. siedziba główna Radia Kraków, RMF Classic;
- działający aktywnie zespół Radiowy – Chór Polskiego Radia;
- różnorodne projekty nowych, małych zespołów artystycznych, takich jak np. Spółdzielnia Muzyczna;
- orkiestry o międzynarodowej rozpoznawalności, szczególnie Capella Cracoviensis (występowała m.in. w Amsterdam Concertgebouw, Tatr Marinski, Chapelle Royal de Versailles), Sinfonietta Cracovia (tourné europejskie i w Azji), Orkiestra Akademii Beethovenowskiej.

_ 3.3. przemiany.

Rozwój sektora muzyki w Krakowie i jego codzienne funkcjonowanie jest coraz mocniej powiązane z istotnymi przemianami, które zachodzą w całym sektorze, w dalszym i bliższym otoczeniu oraz zmieniających się kontekstach kulturowych, społecznych i cywilizacyjnych.

Wśród nich są m.in.:

- wzrastająca siła ośrodków konkurencyjnych: sąsiednie silne ośrodki muzyczne: Miasto Muzyki UNESCO Katowice, a także położone blisko Ostrawa i Brno oraz stosunkowo bliska obecność Wrocławia i Warszawy. Niepodjęcie wyzwań rozwojowych w Krakowie zwróconych w kierunku rozwoju muzyki klasycznej może długofalowo powodować stopniową utratę konkurencyjności Krakowa i jego oferty oraz zespołów;
- silną pozycję w europejskim obiegu kultury zdobywa Capella Cracoviensis - zespół (chór kameralny i orkiestra) wykonuje repertuar od renesansowej polifonii po wczesnoromantyczne opery na instrumentach z epoki i przy użyciu historycznych praktyk wykonawczych - Capella Cracoviensis jest gościem wielu ważnych sal koncertowych, takich jak między innymi: Concertgebouw Amsterdam, Opéra Royal Versailles, Theater an der Wien, NOSPR Katowice, Filharmonia Szczecin; a także cenionych festiwali: Bachfest Leipzig, SWR Festspiele Schwetzingen, Händel Festspiele Halle, Haydn Festspiele Brühl.. Zespół koncertuje z takimi gwiazdami, jak Franco Fagioli, Romina Basso, Max Emanuel Cencic, Julia Lezniewa. Nagranie opery Porpory „Germanico in Germania” uzyskało prestiżowe odznaczenie Diapason d’Or, podobnie wysokie oceny krytyki uzyskały nagrania płytowe z Te Deum / Lully & Charpentier z zespołem Le Poème Harmonique;
- zauważalne stały się ambicje młodych zespołów Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Sinfonietta Cracovia, Capella Cracoviensis – do wzmacniania się i samostanowienia (utworzono instytucje kultury Capella Cracoviensis i Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa Sinfonietta Cracovia), posiadania własnych sal i mocniejszych programów, a także ich większej aktywności międzynarodowej;
- kreują się i wzmacniają silne festiwale związane z muzyką, których dynamika zależy w dużej mierze od charyzmy liderów, świeżości programowej i finansowania;
- wzrastają koszty wykonywania muzyki najnowszej (koszty praw, ZAIKS, tantiem, wypożyczeń);
- zmienia się rynek fonografii i nagrań oraz rynek transmisji i rejestracji oraz szybko postępuje cyfryzacja przekazu;
- krakowskie zespoły nagrywają mało koncertów o międzynarodowym obiegu, przepisy prawne uniemożliwiają dofinansowywanie nagrań;
- pojawia się potencjał rozwojowy w związku z powstaniem Platformy PLAY Kraków gromadzącej produkty audiowizualne krakowskiej kultury;
- miasto nie stworzyło mechanizmów służących lepszemu impresariatowi instytucji muzycznych, decyduje przedsiębiorczość poszczególnych liderów.

_ 3.4. festiwale muzyczne o silnej pozycji i renomie.

Rodzaj muzyki	Marka festiwalu
Muzyka klasyczna, klasycyzm, romantyzm, XX w. współczesna	Muzyka w Starym Krakowie, Festiwal Muzyki Polskiej, Festiwal Opery Krakowskiej, Gala Operetkowa w Nowej Hucie, Wawel o Zmierzchu, Sinfonietta Festival, cykl ICE Classic, Festiwal Beethovenowski (wydarzenia towarzyszące), Międzynarodowy Festiwal Kompozytorów, „Dni Muzyki Feliksa Mendelssohna”, Międzynarodowy Festiwal „Letnie Koncerty Organowe”, Międzynarodowy Festiwal Pianistyczny

	Królewskiego Miasta Krakowa, Sacrum Profanum (nurt klasyczny), cykle wykonawcze Chóru Polskiego Radia, Festiwal Muzyki Filmowej
Muzyka dawna i rekonstrukcje repertuarowe–	Opera Rara, Misteria Paschalia, Dni Bachowskie, Muzyka w Starym Krakowie, cykle wykonawcze Chóru Polskiego Radia
Nowe brzmienia, nowa muzyka, eksperyment, muzyka najnowsza	UNSOUND, AudioArt, Sacrum Profanum
Muzyka etniczna, folkowa, źródeł	ETNO Kraków/Rozstaje
Muzyczna różnorodność, interdyscyplinarność	Wianki / Święto Muzyki / Sylwester /, Międzynarodowy Festiwal Perkusyjny „Źródła i Inspiracje”,
Jazz	Summer Jazz Festival, Jazz Juniors, Zaduszki Jazzowe, Międzynarodowy Festiwal „Starzy i Młodzi, czyli Jazz w Krakowie”, Krakowska Jesień Jazzowa
Muzyka funkcjonalna, filmowa, serialowa, gry video	Festiwal Muzyki Filmowej (rozumiany szeroko, mieści się tu pojęcie nowej klasyki, alternatywy, jazzu, pop, elektroniki, jazzu i muzyki świata)
Rozrywka, pop	Kraków LIVE Festival
Piosenka artystyczna	Festiwal Grechuty Korowód, Studencki Festiwal Piosenki, Wodecki Twist Festiwal

_ 3.5. silne marki muzyczne.

Krakowskimi silnymi, rozpoznawalnymi, trwałymi markami z zakresu muzyki są zwłaszcza:

Polskie Wydawnictwo Muzyczne; kluby jazzowe: Harris (wymieniony jako jeden z najważniejszych klubów jazzowych wg Guardian), U Louisa, Piwnica pod Baranami; ponadto Pod Jaszczurami, Alchemia, Forum Przestrzenie, Forty Kleparz, Klub Studio, ICE Kraków, Tauron Arena, Filharmonia Krakowska, Opera Krakowska, Chór Polskiego Radia, Capella Cracoviensis, Sinfonietta Cracovia, Abel Korzeniowski, Krzysztof Penderecki, Zbigniew Preisner, Jan AP Kaczmarek, Bartosz Chajdecki, Łukasz Targosz, Antoni Komasa Łazarkiewicz, Motion Trio, Zygmunt Konieczny, Jan Kanty Pawлуskiewicz, Kroke, Bester Quartett, Mariusz Kwiecień, UNSOUND, Sacrum Profanum, Misteria Paschalia, Opera Rara, Festiwal Muzyki Filmowej, Summer Jazz Festival, Zbigniew Seifert, Tomasz Stańko, Adam Pierończyk.

_ 3.6. środowisko chóralne.

W Krakowie funkcjonuje około 36 zespołów zawodowych i około 50 amatorskich:

Akademicki Chór „Organum”, Akademicki Chór Politechniki Krakowskiej „Cantata”, Chór Muzyki Dawnej „Canticum Novum”, Chór „Agricola”, Chór Cecyliański, Chór GospelSenior, Chór Dominanta, Chór Dominikańskiego Ośrodka Liturgicznego, Chór Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie, Chór Haśło, Chór JCC Krakow, Chór mieszany „Educatus”, Chór mieszany Con Fuoco Akademii Górniczo – Hutniczej w Krakowie, Chór mieszany „Harfa”, Chór Mieszany Katedry Wawelskiej, Chór mieszany Salawa, Cracow Singers, Chór Nowodworski, Chór Bazyliki OO. Cystersów Kraków-Mogiła, Chór Polskiego Radia w Krakowie, Chór Pro Musica Mundi i Chór Kantorei Sankt Barbara, Chór Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie,

Chór Hejnał, Chór „Musica Ex Anima”, Chór „Nie lękajcie się!”, Chór Vox Populi, Górecki Chamber Choir, Kameralny Chór Muzyki Dawnej „Canticum Novum” Królewscy rorantyści, Krakowski Chór Akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków Gospel Choir (KGC), Mieszany Chór Mariański przy Parafii Najświętszej Maryi Panny z Lourdes w Krakowie, Lutnia Krakowska, Oktet wokalny Octava OCTAVA ensemble, Cracow Singers, Psalmodia, Voce Angeli, Chór Capella Cracoviensis.

Ponadto:

amatorskie zespoły chóralne działają w szkołach oraz przy wielu kościołach parafialnych w Krakowie.

_ 3.7. orkiestry symfoniczne i kameralne.

Zespołami artystycznymi w Krakowie są:

Orkiestra Filharmonii Krakowskiej; Orkiestra Opery Krakowskiej; Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa Sinfonietta Cracovia; Orkiestra Akademii Beethovenowskiej; Orkiestra Capella Cracoviensis; Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej w Krakowie; Orkiestra Kameralna Fresco Sonare; orkiestry szkół muzycznych.

_ 3.8. krakowskie sale koncertowe (wybrane).

- Filharmonia Krakowska (750 miejsc),
- Opera Krakowska (800 miejsc)
- sala Akademii Muzycznej (100 miejsc)
- Sala Florianka Akademii Muzycznej (100-150 miejsc)

_ 3.9. krakowskie sale pełniące funkcje sal koncertowy.

- Sala Nowohuckiego Centrum Kultury (ok. 600 miejsc);
- ICE
 - Sala S1 ICE Kraków (koncerty z widownią dla 1915 widzów (ograniczony skład orkiestry) lub koncerty symfoniczne z widownią dla 1791 widzów (scena dla 100-osobowej orkiestry i 200-osobowego chóru).
 - Sala S2 ICE Kraków (do 600 miejsc)
 - Sala S3 Kameralna ICE Kraków (400 miejsc)
- Kino Kijów – Centrum (960 miejsc);
- Teatr Variete (394 miejsca);
- Teatr im. J. Słowackiego (ok. 600 miejsc);
- Radio Kraków – studio S -5 (200 miejsc);
- Krakowska Opera Kameralna (ok.180 miejsc);
- Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach Oddział Muzeum Narodowego w Krakowie (ok. 430 miejsc);
- Willa Decjusza (ok. 120 miejsc);
- Kościoły, w tym m.in.: Kościół św. Katarzyny (ok. 600 miejsc); Kościół św. Anny (ok. 400 miejsc), Kościół Bożego Ciała (ok. 300 miejsc), Kościół oo. Jezuitów na Kopernika (ok. 400 - 500). Salony artystyczne: Willa Decjusza, Sukiennice, Aula bł. Jakuba, Pałac Potockich/Zbaraskich.

PROGRAMOWANIE OFERTY TZW. CENTRUM MUZYKI W KRAKOWIE*

*w dalszej części dokumentu zwanego Centrum Muzyki

4.1. zakres i cele działalności programowej Centrum Muzyki.

Najważniejszymi **celami programowanej działalności** w obiekcie Centrum Muzyki będzie:

- I. zagwarantowania miejskim instytucjom artystycznym najwłaściwszych warunków do prowadzenia pracy artystycznej i naukowo-dydaktycznej;
- II. oferowanie bogatego i zróżnicowanego programu kulturalnego (artystycznego) dla wszystkich grup odbiorców, wszystkich pokoleń, z uwzględnieniem zasady pełnego uczestnictwa, równości i niedyskryminacji;
- III. tworzenie unikalnego, bogatego i atrakcyjnego programu w zakresie edukacji kulturalnej, zwłaszcza muzycznej, dla dzieci i młodzieży, nauczycieli, rodziców i opiekunów, a także edukacji artystycznej i profesjonalnej;
- IV. prowadzenie dyskursów naukowych w dziedzinie muzyki i sztuk pokrewnych oraz organizowanie konferencji, sesji, seminariów i sympozjów naukowych;
- V. rozwijanie talentów artystów w dziedzinie sztuki muzycznej i stwarzanie im warunków dla prezentacji umiejętności oraz dokonań;
- VI. promocja i upowszechnienie sztuki wysokiej, budowanie nowych postaw społecznych i rozwijanie zainteresowania dla sztuki muzycznej w społeczeństwie;
- VII. pomoc programowo-metodyczna dla innych zespołów artystycznych, instytucji kultury i podmiotów szkolnictwa różnych stopni w zakresie kształcenia i wychowania muzycznego młodzieży oraz upowszechniania kultury muzycznej;
- VIII. miejsce realizacji festiwali i ważnych projektów muzycznych;
- IX. oferowanie różnych form ekspresji muzycznej, w tym muzyczno-tanecznych (opery, operetki, musicale, taniec);
- X. pełnowartościowa współpraca na poziomie krajowym i międzynarodowym oraz wymiany artystów;
- XI. kreowanie nowych inicjatyw, projektów i potrzeb kulturowych, uwzględniających zjawisko przenikania się sztuk;
- XII. stałe obserwowanie i stymulowanie współczesnych zjawisk w kulturze muzycznej i innych dziedzinach sztuki;
- XIII. aktywne współuczestnictwo w procesie harmonizacji społecznego i kulturowego rozwoju miasta.

ANALIZA ODBIORCÓW I ANALIZA POPYTU CENTRUM MUZYKI.

_ 5.1. Odbiorcy – grupy docelowe.

- **mieszkańki i mieszkańcy Krakowa i regionu:**

Nowy obiekt dla aktywności w kulturze powinien być w znacznej mierze **odpowiedzią na prawdziwe potrzeby mieszkańców Krakowa i regionu**. Społeczność lokalna i regionalna powinna być w przypadku takiej inwestycji, jak Centrum Muzyki, głównym odbiorcą oferty programowej i oferty towarzyszącej (w tym infrastruktury komercyjnej).

- **goście miasta:**

Oddziaływanie ponadregionalne inwestycji: ponieważ zarówno Kraków, jak i Małopolska budują konsekwentnie swój wizerunek jako wizerunek miejsca przyjaznego turystom **obiekt i oferta programowa Centrum Muzyki powinien także uwzględniać walor kultury i uczestnictwa w wydarzeniu kulturalnym jako czynnik skłaniający do odwiedzenia Krakowa**. Polityka turystyki zrównoważonej na lata 2021-28 eksponuje w dużej mierze tworzenie rynku kultury dopasowanego do potrzeb turystyki kulturalnej. Istotnym warunkiem takiej oferty jest identyfikowalny obiekt - Centrum Muzyki dające regularny program artystyczny i rozpoznawalną markę miejsca.

- **twórcy i artyści:**

Ważną grupą będą także coroczni **absolwenci krakowskich szkół i uczelni artystycznych**.

Takie założenie sprawia, że **grupa odbiorców ostatecznych (beneficjentów ostatecznych) będzie bardzo szeroka**. Lista przewidywanych grup odbiorców przedstawia się następująco:

- I. **mieszkańcy województwa małopolskiego, Krakowa i osiedla Cichy Kącik** – w tym obecna i przyszła publiczność instytucji (Capelli Cracoviensis, Sinfonietta Cracovia) zaangażowanych w realizację projektu, beneficjenci wprowadzonego w rezultacie projektu programu kulturowego (artystycznego) i edukacyjnego;
- II. **odwiedzający Kraków i województwo małopolskie**, zwłaszcza zainteresowani takimi celami wizyty jak poznanie miasta oraz udział w wydarzeniu kulturalnym;
- III. **artyści polscy i zagraniczni**, (w tym także zespoły artystyczne) zatrudnieni lub inaczej zaangażowani w działalność wszystkich podmiotów kluczowych projektu;
- IV. **studenci i doktoranci Akademii Muzycznej**, zarówno obecni, jak i przyszli;
- V. **kadra naukowa i dydaktyczna szkół muzycznych I oraz II stopnia, Akademii Muzycznej oraz środowiska naukowe**;
- VI. **melomani, wielbiciel sztuki muzycznej** - osoby prywatne, oczekujące nowej, ambitnej oferty programowej (premiery, występy gościnne, występy wybitnych artystów, wydarzenia specjalne);
- VII. **krakowskie, małopolskie i ogólnopolskie środowiska artystyczne** - przedstawiciele innych instytucji kultury, organizacji pozarządowych sektora kultury, zespoły formalne i nieformalne, w szczególności innych instytucji i teatrów muzycznych, zarówno polskich, jak i zagranicznych;
- VIII. **dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz młodzież szkolna** – uczestnicy programu edukacyjnego oraz wydarzeń specjalnych adresowanych do nich (warsztaty, zajęcia w przedszkolu, koncerty dla dzieci i in.);

- IX. **studenci innych krakowskich (a także ogólnopolskich) uczelni artystycznych**, którzy w wyniku rozwoju działalności będą mogli współtworzyć w przyszłości jego ofertę programową (wg danych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego ok. 14 000 studentów);
- X. **emeryci i renciści, seniorzy** – uczestnicy specjalnie skonstruowanych programów edukacyjnych i wydarzeń artystycznych (np. Akademia III wieku, cykl Matinee); szczególną rolę będą pełnić te wydarzenia, które posłużą dialogowi międzypokoleniowemu i wykorzystywaniu potencjału osób starszych, będących równocześnie grupą zagrożoną wykluczeniem z kultury;
- XI. **osoby ze specjalnymi potrzebami** – często wykluczone z dostępu do kultury, z powodu braku oferty lub trudności infrastrukturalnych (dostęp, komunikacja itp.);
- XII. **sektor przedsiębiorstw** - przedstawiciele sektorów tzw. przemysłów kreatywnych i przemysłów czasu wolnego w regionie – ze względu na poszerzenie oferty kulturalnej, która może przyciągnąć turystów zainteresowanych na tzw. turystykę kulturalną, oczekujących szerokiej gamy usług towarzyszących kulturze i sztuce (reklama, fotografia, media, projektowanie, gastronomia, hotelarstwo);
- XIII. **sektor festiwali** - organizatorzy wydarzeń cyklicznych z różnych obszarów;
- XIV. **artyści światowi** – uczestnicy projektów i programów artystycznych oraz rezydencji artystycznych;
- XV. **internauci** – osoby korzystające z Internetu w Polsce i za granicą, poszukujący informacji w zakresie historii i rozwoju sztuki muzycznej;
- XVI. **grupy zagrożone marginalizacją kulturową** – dla nich szansa uczestniczenia w nowatorskich programach edukacyjnych i kulturowych, będzie stanowiło szansę na wyrównanie dostępu do kultury;
- XVII. **inne podmioty realizujące projekty z zakresu kreowania oferty kulturalnej oraz procesów rewitalizacji**, mogące czerpać z doświadczeń zaangażowanych w projekt instytucji, na zasadzie dobrych praktyk.

_ 5.2. Potrzeby odbiorców oferty kulturalnej i edukacyjnej Centrum Muzyki.

Żadna z miejskich instytucji kultury biorących udział w pracach nad koncepcją działania przyszłego Centrum Muzyki nie przeprowadziła wcześniej badań ankietowych (popytu, marketingowych), pozwalających na dokładne zdefiniowanie potrzeb np. w odniesieniu do kształtu przyszłej oferty programowej.

Instytucje, zarówno muzyczne, artystyczne, muzealne jak i centra kultury są animatorami lokalnych środowisk, przygotowującymi dla nich konkursy, plebiscyty i festiwale, a jednocześnie twórczo i adekwatnie odpowiadają na zgłaszane zapotrzebowanie.

Oferta kreowana w nowym obiekcie Centrum Muzyki może także przeciwdziałać swoistej gentryfikacji kulturowej i społecznej miasta.

Jako najważniejsze, uniwersalne potrzeby w tym zakresie należy wskazać:

- I. **Konieczność budowania oferty programowej Centrum Muzyki w stałej interakcji z grupami docelowymi – zgodnie z koncepcją tzw. rozwoju publiczności i wzmocnienia roli prosumenckiej odbiorców, ale i współtwórców kultury.** Jak wskazują dostępne badania przekrojowe, wiele instytucji zwraca uwagę na fakt, że ich odbiorcy (widzowie, słuchacze, odwiedzający) odczuwa potrzebę realnego dialogu z instytucją kultury – wpływania na taki kształt programu kulturowego, by zachęcała do uczestnictwa. Koncepcja **audience development** – czyli rozwoju widowni (odbiorców i interesariuszy instytucji kultury), polega

na takim prowadzeniu działalności informacyjnej, promocyjnej, edukacyjnej i marketingowej przez instytucję kultury, by **była ona stale zorientowana na rozwój ilościowy i jakościowy publiczności wydarzeń kulturalnych**. Rozwój widowni, podniesienie jej świadomości, wiedzy i rozwój zainteresowań w dziedzinie muzyki symfonicznej, kameralnej i chóralnej, a zarazem wynikająca stąd większa frekwencja na organizowanych w Centrum wydarzeniach będzie efektem wprowadzonego zarówno nowego programu kulturowego, jak i starannie zaplanowanych działań związanych z szeroko rozumianą edukacją publiczności i budowaniem jej kolejnych potrzeb w zakresie uczestnictwa w kulturze.

Stałe rozwijanie, modyfikowanie i wzbogacenie programu kulturowego i edukacyjnego Centrum Muzyki, skierowanego do różnych grup wiekowych oznacza podejmowanie inicjatyw na rzecz kształtowania aktywnego uczestnictwa w kulturze, a zarazem budowanie kapitału społecznego. W koncepcję **audience development** będą wpisywać się również takie działania, realizowane w Centrum Muzyki razem z władzami samorządowymi miasta i regionu jak: działania na rzecz zwiększenia kulturowej aktywności mieszkańców; zwiększenie różnorodności i ilości możliwych form współpracy z obywatelami, poprzez włączenie ich w wybrane działania w Centrum, programy wolontariatu i staży (zarówno dla osób młodych jak i starszych) oraz programy nieformalnej współpracy z mieszkańcami, dialog społeczny w kulturze.

II. **Dopasowanie oferty programowej do szczególnych potrzeb słuchaczy, uwzględnianie w programie Centrum Muzyki grup o małej dotąd aktywności.**

Bez wątpienia jest to kierunek, w którym powinna podążać większa liczba instytucji kultury, uwzględniając potrzeby kulturalne takich grup jak dzieci i młodzież, rodziny, osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, osoby zagrożone wykluczeniem z kultury. Przykładowo, w dokumencie *Oferta kulturalna Małopolski skierowana do osób starszych* stwierdza się, że *Ankietowani [seniorzy] chętnie korzystają z nieodpłatnej oferty w zakresie rekreacji i spędzania czasu wolnego, w tym także oferty domów i ośrodków kultury, choć nie jest ona im zbyt znana (...). Respondenci odczuwają niedobór informacji na temat sprofilowanej oferty, ukierunkowanej na potrzeby ich grupy wiekowej*³. Podobnie wygląda sytuacja w innych analizowanych grupach. Z tym wiąże się **potrzeba większej dostępności instytucji kultury dla wszystkich odbiorców, otwarcie się na nowego odbiorcę** – zarówno metaforyczne, jak i dosłowne (np. przez takie krakowskie inicjatywy jak Krakowskie Noce - Noc Muzeów, Noc Teatrów, Noc Tańca, Noc Cracovia Sacra, Noc Jazzu, Noc Poezji itp.);

III. **Dostępność (zagwarantowanie) oferty programowej na wysokim poziomie** - w tej kategorii oczekiwania odbiorców są dość jasno określone - to przede wszystkim: obecność uznanych, sławnych artystów, głośnych nazwisk, znanych zespołów artystycznych; wpisywanie się w światowe trendy i tendencje zarówno inscenizacyjne, jak i repertuarowe;

IV. **Zaoferowanie publiczności atrakcyjnych rozwiązań finansowych (zniżki, ulgi, promocyjne oferty)**, które pozwoliłyby na szersze uczestnictwo w kulturze zwłaszcza osobom gorzej sytuowanym, zagrożonym marginalizacją kulturową z powodów ekonomicznych;

V. **Wzbogacenie treści dostępnych w Internecie, wykorzystanie nowoczesnych technologii (np. aplikacje mobilne), rozwój zasobów cyfrowych poszczególnych zespołów artystycznych i instytucji kultury** – zapotrzebowanie takie jest wynikiem potrzeb edukacyjnych, informacyjnych i konieczności nadążania za tendencjami w rozwoju technologii. Rozwój zasobów cyfrowych jest także istotną potrzebą z punktu widzenia odbiorców zagranicznych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób wywodzących się z mniejszych miejscowości.

³ *Oferta kulturalna Małopolski skierowana do osób starszych. Raport opracowany na potrzeby dokumentu Wyzwania Małopolski w kontekście starzenia się społeczeństwa. Podejście strategiczne, s. 44*

VI. **Potrzeby takich grup społecznych jak artyści, publiczność orkiestr miejskich (Capella Cracoviensis, Sinfonietta Cracovia), dzieci i młodzież, rodziny, turyści krajowi i zagraniczni, grupy seniorów.**

Należy jednak zwrócić uwagę na rolę tych przedsięwzięć i projektów kulturalnych, które mają szansę – czy to przez rangę jednostki kultury, czy to przez rozmach, zaangażowanie wybitnych artystów itp. - zdobyć silną pozycję w skali całego kraju, przyciągając publiczność ogólnopolską, ale też zagraniczną. Można założyć, że właśnie Centrum Muzyki, jako nowe miejsce, pełne potencjału, powinno spełnić takie oczekiwania odbiorców również w szerszej, ogólnopolskiej skali.

Ponadto, analizując potrzeby grup docelowych Centrum Muzyki, należy mieć na uwadze, że nowym, ale ważnym postulatem współczesnej publiczności wobec współczesnych instytucji kultury jest **dopasowanie swoich harmonogramów artystycznych do rzeczywistych możliwości i potrzeb odbiorców i publiczności**. Stąd sezon artystyczny trwa 12 miesięcy, a godziny oferowania produktów kultury czy wstępu do obiektów kultury są bardzo różne. W tym znaczeniu Centrum Muzyki powinno żyć 24 godziny przez 365 dni w roku.

_ 5.3. Popyt bieżący i prognozowany.

Poniżej w formie tabeli zaprezentowano bardzo **uśrednione** dane dotyczące popytu – głównie w rozumieniu frekwencji – odnotowane w wybranych instytucjach kultury (artystycznych) w latach 2017-2019 oraz prognozą dla rozwoju popytu **w roku 2024** (rozumianym jako pierwszy rok planowanej pełnej eksploatacji obiektu Centrum Muzyki).

Na obecnym przedprojektowym etapie zakłada się pełną frekwencję / popyt na wszystkie usługi kulturowe (programowe) Centrum Muzyki **na poziomie około 342 000 osób rocznie**, przy czym – ze względu na charakter Krakowa, jego specyfikę - przewiduje się, że od 10 do 15% mogą stanowić odbiorcy zagraniczni.

Prognozy te nie uwzględniają możliwych scenariuszy ograniczenia działalności oraz różnych nieznanych jeszcze aspektów życia gospodarczego i społecznego ze względu na rozwój pandemii SARS – CoV 2.

Uśrednione i szacunkowe dane dotyczące rozwoju popytu w Krakowskim Centrum Muzyki:

Lp.	Instytucja	uśredniona liczba odbiorców / użytkowników	prognozowana uśredniona liczba odbiorców / użytkowników w obiekcie Centrum Muzyki
2.	Capella Cracoviensis	28 000	35 000
3.	Orkiestra Sinfonietta Cracovia	50 420	75 000
Razem z działalności statutowej/ podstawowej		78 420	110 000
Liczba uczestników / odbiorców projektów miękkich, nakierowanych na organizację wydarzeń kulturalnych artystycznych			10 000

Liczba uczestników festiwalu odbywającego się w Centrum Muzyki	150 000
Liczba uczestników wydarzeń specjalnych, realizowanych we współpracy lub na zlecenie z innymi podmiotami	10 000
RAZEM OD 2024	280 000

Gościnnie, dodatkowo:

1.	Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie (okazjonalnie)	80 000	40 000
2.	Inne zespoły (np. Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, chóry, jazzowe, eksperymentalne, zawodowe itp.)	15 000	22 000

Razem:

RAZEM OD 2024	342 000
----------------------	----------------

➤ **Dane porównawcze do opracowania analizy popytu:**

AKTYWNOŚĆ INSTYTUCJI KULTURY:

Filharmonia im. K. Szymanowskiego w Krakowie

Frekwencja podczas koncertów i wydarzeń muzycznych w Filharmonii Krakowskiej:

- rok 2010: 68,6 tys.
- rok 2011: 70 tys.
- rok 2012: 75,3 tys.

Rok 2019:

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 676

liczba innych wydarzeń (wystawy, prelekcje, warsztaty): 4

FREKWENCJA

uczestnicy ogółem (z podziałem na: uczestników lekcji muzealnych, koncertów, innych form):

Koncerty symfoniczne / oratoryjne / chóralne: 28 104

Koncerty Uniwersyteckie: 403

Koncerty Kameralne: 4 265

Koncerty dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym: 13 276

Warsztaty dla dzieci od 0 do 3 lat:

Smykowe granie: 4 406

Koncerty dla młodzieży:

Musica - ars amanda: 6 414

Muzyka to wolność (warsztaty): 153

Wizyta w Filharmonii (warsztaty): 554

Liczba wolontariuszy, stażystów: 8

Ponadto współpraca pomiędzy Filharmonią a Akademią Muzyczną w Krakowie w ramach praktyk studenckich.

Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach

FREKWENCJA

liczba odbiorców spektakli/koncertów: 28 051

liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych ogółem: 30 139

liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 2 088

Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie

STATYSTYKA

liczba wydarzeń ogółem: 415

liczba form stałych: 9

wystawy: 11

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji,

warsztatów): 269

liczba innych wydarzeń kulturalnych: 135

seanse filmowe: 1 850

FREKWENCJA

liczba odbiorców:

koncerty: 22 686

grupy stałe: 220

wystawy: 39 402

zajęcia edukacyjne: 2 682

spotkania: 22 033

seanse filmowe: 54 064

liczba wolontariuszy, stażystów: 12

Capella Cracoviensis

liczba zrealizowanych wydarzeń kulturalnych(koncerty): 128

w tym wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 21

FREKWENCJA

średnia frekwencja w ostatnich latach wyniosła ok. 28 000 rocznie, w tym:

łącna liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych – 1 827

Instytucja nie prowadzi statystyk z rozbiciem na poszczególne rodzaje wydarzeń artystycznych

Instytucja współpracuje z wolontariuszami, nie prowadzi praktyk, natomiast zatrudnia studentów.

Orkiestra Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa Sinfonietta Cracovia

liczba zrealizowanych wydarzeń kulturalnych: 65, w tym:

liczba wydarzeń edukacyjnych (koncertów, lekcji, warsztatów): 4

liczba wydarzeń skierowanych stricte do młodzieży: 1

FREKWENCJA

łącna liczba odbiorców oferty kulturalnej: 50 420.

koncerty symfoniczne / oratoryjne / chóralne: 41 140.
koncerty kameralne: 8 330.
koncerty dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym: 700.
koncerty dla młodzieży: 250.

Instytucja nie współpracuje z wolontariuszami.

Sinfonietta Cracovia współpracuje z Akademią Muzyczną w ramach konkursu „Gram z orkiestrą” organizowanego przez Akademię wśród jej studentów (zwycięzcy otrzymują możliwość występu koncertowego z Sinfonietką Cracovią w roli solisty) oraz w ramach cyklu koncertowego „Sinfonietta po krakowsku”, w ramach którego jednostka prezentuje najwybitniejszych młodych krakowskich instrumentalistów.

Instytucja regularnie współpracuje ponadto z Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach — w ramach działalności edukacyjnej zrealizowała w roku 2019 m.in. dwa koncerty w siedzibie Europejskiego Centrum Muzyki w Lusławicach.

„Krakowskie festiwale muzyczne a potencjał kreatywny i gospodarczy miasta” wg raportu powstałego w Krakowskim Biurze Festiwalowym⁴.

Festiwal Misteria Paschalia w 2017 roku odwiedziło **8 290 uczestników**.

Wśród nich dominowały kobiety (65%) oraz osoby w przedziałach wiekowych 25-44 lata (50%).

Średnia wieku uczestnika to 44 lata, a mediana – 42 lata.

Wśród gości znalazło się 76% mieszkańców Krakowa oraz 24% osób przyjezdnych. Uczestnicy spoza Krakowa najczęściej pochodzili z innych części województwa małopolskiego.

Zdecydowana większość uczestników to osoby pracujące (83%).

Festiwal Muzyki Filmowej w 2017 roku odwiedziło **32 729 uczestników**.

Wśród nich dominowały kobiety (58%) oraz osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata (45%).

Średnia

wiek uczestnika to 32 lata, a mediana – 30 lat.

Wśród gości znalazło się 68% mieszkańców Krakowa oraz 32% osób przyjezdnych.

Zdecydowana większość uczestników to osoby pracujące (75%). Blisko jedna czwarta uczestników festiwalu to osoby uczące się lub studiujące (22%).

Festiwal Sacrum Profanum w 2017 roku odwiedziło **4 107 uczestników**.

Wśród nich dominowały kobiety (57%) oraz osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata (47%).

Średnia wieku uczestnika to 33 lata, a mediana – 32 lata.

Wśród gości znalazło się 86% mieszkańców Krakowa oraz 14% osób przyjezdnych.

Zdecydowana większość uczestników to osoby aktywne zawodowo (85%).

⁴ <https://nck.pl/badania/raporty/raport-krakowskie-festiwale-muzyczne-a-potencjal-kreatywny-i-gospodarczy-miasta->

_ 5.4. Założenia i uwarunkowania rozwoju popytu na ofertę Centrum Muzyki.

_ 5.4.1. Instytucje muzyczne w Polsce:

Liczba instytucji o charakterze muzycznym jest w Polsce stosunkowo niska – w Polsce działa 29 filharmonii: w Białymstoku, Bydgoszczy, Częstochowie, Gdańsku, Gorzowie Wielkopolskim, Jeleniej Górze, Kaliszu, Katowicach, Kielcach, Koszalinie, Krakowie, Lublinie, Łomży, Łodzi, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Rybniku, Słupsku, Sopocie, Szczecinie, Toruniu, Warszawie, Wrocławiu, Wejherowie, Zabrze, Zielonej Górze oraz Wałbrzychu.

_ 5.4.2. uczestnictwo w ofercie kulturalnej – tendencje krajowe:

Jak wskazują dane zebrane w raportach „Diagnoza społeczna. Warunki i jakość życia Polaków”⁵ w ostatnich latach bardzo wyraźnie rysuje się różnica między poziomem aktywnych i biernych form spędzania czasu wolnego. Głównymi przyczynami są zwłaszcza niedostatek finansów, brak wykształconej potrzeby, nieadekwatność programowa instytucji kultury, brak czasu.

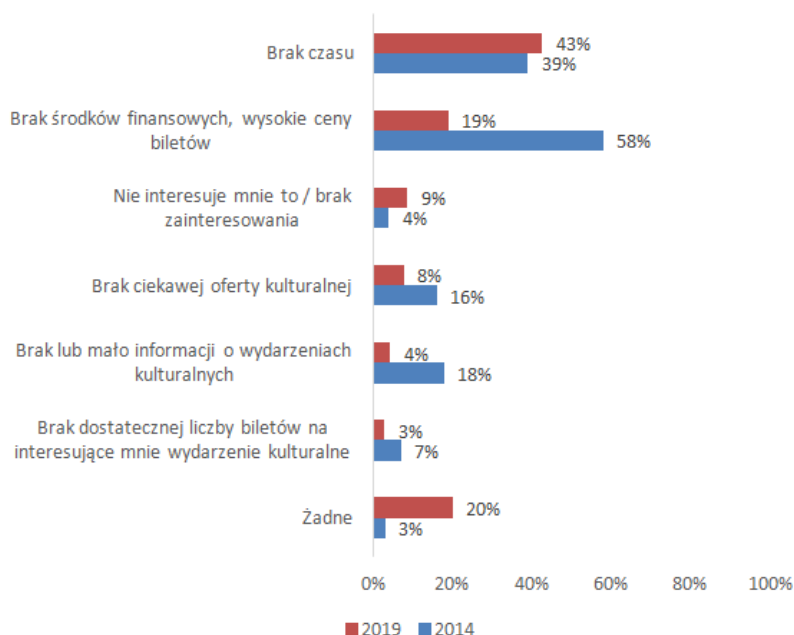
Dwie trzecie Polaków deklaruje, że interesuje się kulturą, z czego 13 proc. w znacznym stopniu. Częściej to obszar zainteresowań kobiet niż mężczyzn (70 proc. vs. 62 proc.). Nieco bardziej zainteresowane kulturą są osoby z grup wiekowych do 45 lat.

Główną przyczyną, przez którą Polacy nie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych, jest brak czasu. W dalszej kolejności ankietowani wskazywali brak pieniędzy, choć od 2014 roku znacząco spadł odsetek osób wskazujących tę odpowiedź (z 58 proc. do 14 proc.).

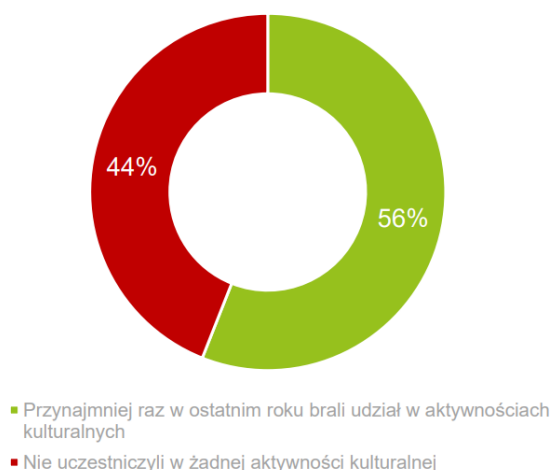
⁵ m.in. http://www.diagnoza.com/pliki/raporty/Diagnoza_raport_2015.pdf

Postrzegane bariery w korzystaniu z kultury (2014 versus 2019)

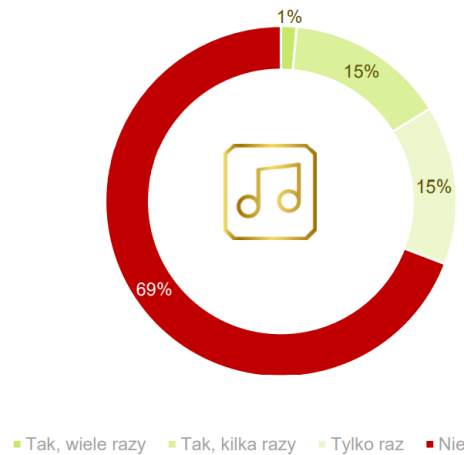
Źródło: Sponsoring Monitor 2019 (fala I i II), kwiecień i sierpień 2019 oraz Sponsoring Monitor 2014, ARC Rynek i Opinia

Ponad połowa Polaków (56%) w ubiegłym roku brała udział w przynajmniej jednej aktywności kulturalnej spośród wymienionych: wyjście do kina, teatru czy na koncert lub wystawę. Najbardziej popularną aktywnością kulturalną wśród Polaków jest kino. Nieco rzadziej biorą udział w koncertach lub wydarzeniach.

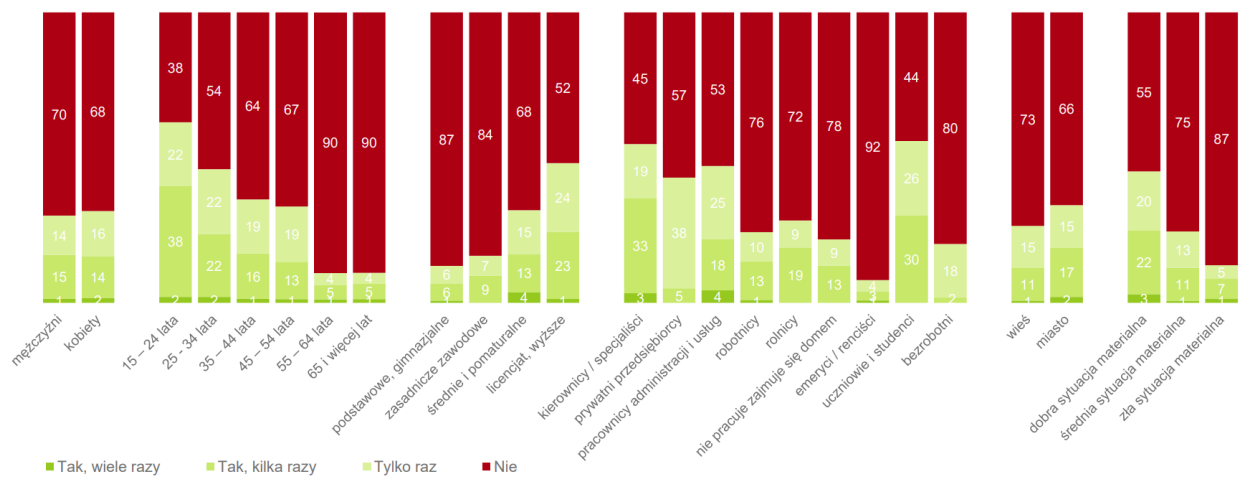
Niemal jeden na trzech Polaków (31%) powiedział, że w minionym roku był na koncercie. Wśród nich 1% uczestniczyło w takim wydarzeniu wielokrotnie, a reszta, w równej proporcji kilkakrotnie (15%) lub raz (15%). Najczęściej na koncerty uczęszczali osoby najmłodsze (62% osób w wieku 15-24 lata), rzadziej te w wieku 25-34 lata (46%) oraz 35-44 lata (36%). W przypadku bywania na koncertach im wyższe wykształcenie, tym więcej osób deklarowało branie w nich udziału – w minionym roku na koncercie było 13% osób z wykształceniem podstawowym, natomiast 48% osób spośród badanych

z wyższym wykształceniem. Częściej na koncerty chodzili mieszkańcy miast (34% badanych) niż wsi (27%) oraz osoby określające swoją sytuację materialną jako dobrą (45%) niż złą (13%).

N=1015

Uczęszczanie na koncerty a cechy społeczno-demograficzne

(źródło: Kantar: Uczestnictwo Polaków w wydarzeniach kulturalnych, Maj 2019.)⁶

Należy przeciwdziałać tendencji pogłębiania się zjawiska wykluczenia kulturowego, dotyczącego różnych grup społecznych.

W Centrum Muzyki...

Jak?

⁶ http://www.tnsglobal.pl/archiwumraportow/files/2019/06/K.027_Kultura_O003-19.pdf

Należy wypełnić założenia dotyczące prognozowanego popytu:

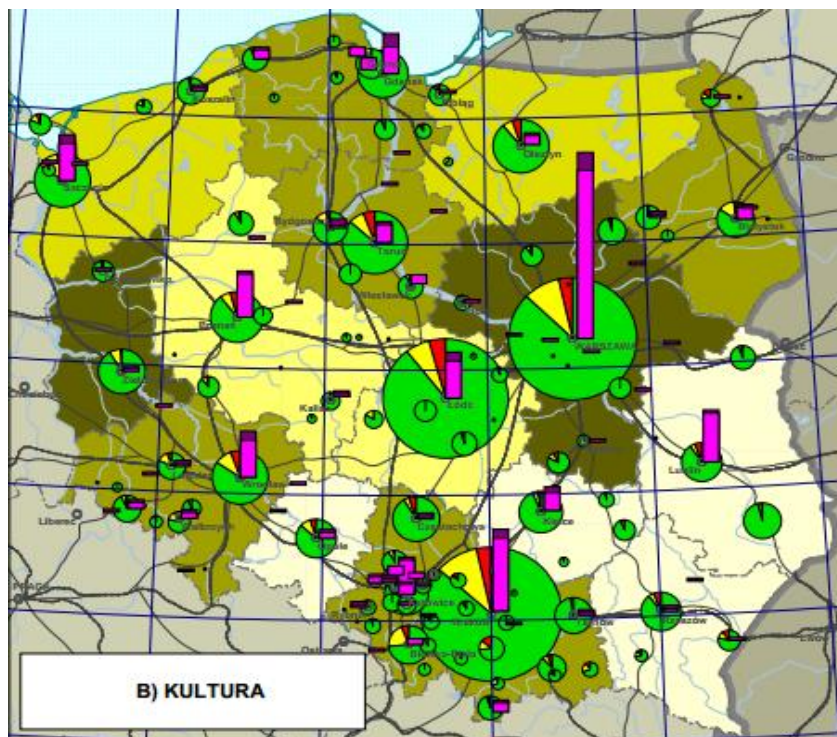
- zdiagnozować realne potrzeby odbiorców kultury, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb lokalnych (mieszkańcy miasta i województwa);
- opracować ofertę zróżnicowaną, atrakcyjną, uwzględniającą najnowsze trendy muzyczne i tendencje;
- wprowadzić bogaty program edukacji kulturowej, angażujący odbiorców z różnych pokoleń;
- wdrożyć efektywny system zarządzania obiektem dla jego maksymalnego wykorzystania i minimalizowania kosztów stałych, w tym poprzez użycie technologii cyfrowych;
- prowadzić strategiczne działania promocyjno-marketingowe i wizerunkowe, budujące społeczne zainteresowanie i pozytywny oddźwięk;
- wprowadzić nowy model komunikacji instytucji kultury ze społeczeństwem (stały monitoring i ewaluacja oferty, reagowanie na zmiany, badania satysfakcji);
- uwzględniać tendencje związane z uczestnictwem w kulturze uzależnione od sytuacji ekonomicznej odbiorców i innych determinant wykluczenia (niepełnosprawność i in.);
- wprowadzić nowe modele wykorzystania ICT i mediów społecznościowych dla komunikacji z odbiorcami;
- optymalizować wykorzystanie komercyjne, komplementarne obiektu.

_ 5.5. Analiza otoczenia konkurencyjnego (kultura, muzyka, konferencje, kongresy itp.).

Tzw. **kluczowa infrastruktura kultury**, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów filharmonii i innych obiektów o funkcjach muzycznych jest w Polsce nierównomiernie rozłożona, koncentrując się przede wszystkim w dużych ośrodkach metropolitalnych – Warszawie, Łodzi, Krakowie, Wrocławiu i w mniejszym stopniu w województwie śląskim.

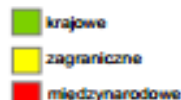
Kraków zajmuje drugie miejsce w kraju pod względem liczby stałych instytucji kultury – **zwłaszcza muzeów i teatrów**.

Wzrasta jego populacja, w tym tzw. nowych krakowian, często cudzoziemców których przyciąga tu rynek pracy. W samym sektorze wyspecjalizowanych usług okołoserwisowych i sektorze IT zatrudnione jest ok. 80 tys. osób.

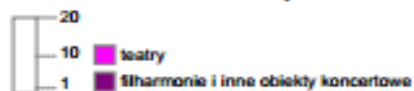

B) KULTURA

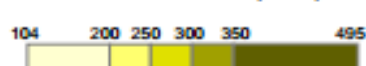
Liczba wystaw o znaczeniu krajowym i międzynarodowym (2005-2009)

Liczba ważniejszych stałych publicznych instytucji kultury wysokiej o charakterze widowiskowym

Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 mieszkańców (2009)

Kluczowe obiekty kultury w Polsce. Opracowanie: Polska Akademia Nauk, Instytut Geofizyki, prezentowane za Planem Zagospodarowania Przestrzennego kraju do 2030.

Kongresy i konferencje - potencjał Krakowa i Małopolski.

Kraków i Małopolska to jeden z najczęściej wybieranych kierunków turystyki biznesowej i kulturowej w Polsce. Atutem Małopolski i samego Krakowa, głównie w skali kraju oraz w skali Europy środkowo-wschodniej, jest aktywnie rozwijana baza kongresowo-konferencyjna.

Istniejące obiekty **konferencyjne lub częściej wielofunkcyjne** w Krakowie:

1. Centrum Kongresowe ICE Kraków (sala 1900 miejsc, 600 miejsc, 300 miejsc),
2. Auditorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego (sala do 1200 miejsc),
3. Wielofunkcyjna sala Uniwersytetu Ekonomicznego (do 1500 miejsc),
4. Targi w Krakowie Kraków EXPO (do 1800 miejsc);
5. Zamek Królewski na Wawelu, Centrum Wystawowo-Konferencyjne (ok. 95 miejsc).

Ciekawą ofertę dla organizatorów spotkań mają małopolskie muzea, które poprzez nowoczesne zaplecze audiowizualne stają się oryginalną sceną wydarzeń takich jak kongresy, koncerty czy

konferencje – np. nowy budynek **Muzeum Lotnictwa Polskiego** w którym można przeprowadzić wydarzenia specjalne nawet dla 1000 osób.

Dużą przestrzeń w otoczeniu sztuki dysponuje też **Muzeum Narodowe** z 300 miejscami w układzie amfiteatralnym, **Muzeum Inżynierii Miejskiej** (300 miejsc), a także **Muzeum Niepołomickie w Zamku Królewskim w Niepołomicach** (ok.760 miejsc).

Mniejsze kongresy i konferencje mogą być również organizowane w przystosowanych do tego celu stylowych zabytkowych obiektach, salach teatralnych czy koncertowych. Wśród tych obiektów należy wskazać **gmach Opery Krakowskiej** (do 800 miejsc), **Teatr im. Juliusza Słowackiego** (do 530 miejsc), **Teatr Łażnia Nowa** (do 500 miejsc), Sala widowiskowa Nowohuckiego Centrum Kultury (ok. 600 miejsc).

Sal o przeznaczeniu ściśle konferencyjnym, wraz z wieloma udogodnieniami oferują także hotele, na przykład:

- Hotel Best Western Premier Kraków z salą dla nawet 600 osób;
- Hotel Grand - układ kinowy, 370 miejsc;
- Park Inn by Radisson - układ kinowy, 668 miejsc;
- Hotel Niebieski, układ kinowy: 208 miejsc;
- Hotel Młyn Jacka, układ kinowy, 360 miejsc;
- Hotel Kossak, układ kinowy, 558 miejsc;
- Hotel Aspel, układ kinowy, 660 miejsc;
- Hotel Sympozjum, układ kinowy, 760 miejsc;
- Hotel Sheraton – 8 sal konferencyjnych, od 60 do 300 osób, w dowolnym układzie.

Niezwykłą ofertą sal konferencyjnych i wielofunkcyjnych (także koncertowych) dysponuje także **Kopalnia Soli w Wieliczce**, wpisana na pierwszą Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – jedna z najbardziej znanych atrakcji turystycznych w Polsce. Sale konferencyjne zajmują powierzchnię od 100 do 680 m² i mogą pomieścić nawet ponad **600 osób jednocześnie**.

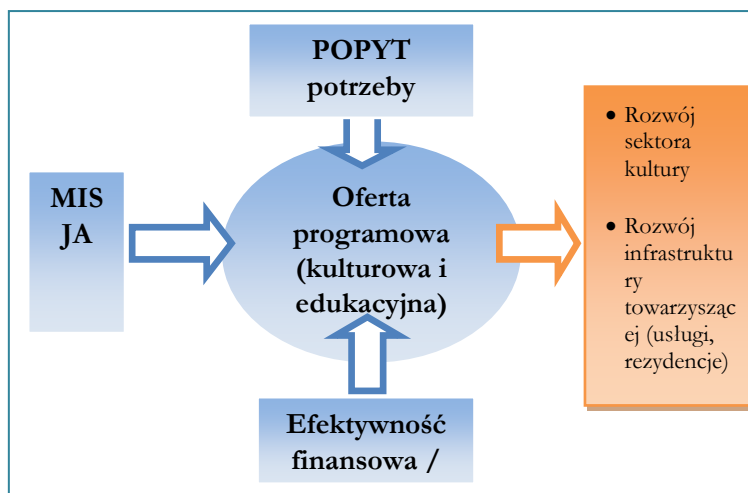
Analizując powyższe dane należy jednak zauważyć, że bardzo niewiele ze wskazanych powyżej obiektów stanowić może bezpośrednią konkurencję dla obiektów planowanego Centrum Muzyki.

Konkurencyjność tych obiektów należy rozpatrywać bowiem w dwóch aspektach:

- **Dostępności infrastruktury wielofunkcyjnej, w tym koncertowej** – aby większość wskazanych powyżej obiektów stanowiła rzeczywistą konkurencję dla sal projektowanych w ramach Centrum Muzyki powinny być one wyposażone w systemy mechaniki sceny (górną i dolną), odpowiednie oświetlenie, systemy nagłośnienia, a przede wszystkim posiadać odpowiednią akustykę. Warunkiem konkurencyjności nie jest w tym przypadku liczba miejsc, ale funkcjonalność dostosowana do potrzeb przedstawienia muzycznego, koncertu muzyki klasycznej, widowiska operowego, itp. Z wymienionych obiektów przede wszystkim gmach Opery Krakowskiej (do 800 miejsc) może stanowić tu uzupełnienie oferty Centrum Muzyki oraz sala teatralna ICE (ok. 600 miejsc).
- **Dostępność infrastruktury dostosowanej do potrzeb artystycznego szkolnictwa wyższego** - żaden z obiektów wskazanych powyżej nie spełnia warunków niezbędnych do realizacji funkcji kształcenia artystycznego na kierunku muzyka.

_ 5.6. Efektywność programowa a popyt.

Oferta programowa instytucji kultury nie powinna skupiać się jedynie na liczbie proponowanych działań, lecz powinna być rozszerzona o trzy istotne czynniki: **popyt, misję oraz efektywność finansową**.

Uwarunkowania i wpływ oferty programowej krakowskiego Centrum Muzyki

Popyt na usługi w kulturze:

- zawsze odzwierciedla potrzeby społeczne i sposób reagowania na nie;
- jest w dużej mierze zależny od czynników związanych z rozwojem społecznymi gospodarczym – poziomem kompetencji społecznych, wykształceniem, poziomem ekonomicznym, spójnością przestrzenną;
- **nie zależy tylko od liczby i jakości realizowanych wydarzeń, ale także od poziomu spójności społecznej i ekonomicznej miasta, a właściwie regionu.**

Popyt na ofertę Centrum Muzyki będzie wynikał też z **ilości i jakości infrastruktury towarzyszącej** (sklepy specjalistyczne, restauracje, kawiarnie, ścieżki spacerowe {obszar Błonia, rzeka Rudawa, Kopiec Kościuszki, miasteczko studenckie} itp.), **a także infrastruktury komunikacyjnej**.

Bardzo istotne jest powiązanie **przestrzenne z innymi inwestycjami w otoczeniu, które będą wspierać rozwój i funkcjonowanie Centrum Muzyki, będą pełnić funkcje mnożników rozwoju dla dzielnicy, samego Krakowa oraz regionu**. W rezultacie wzrost popytu na usługi oferowane przez Centrum Muzyki będzie wzmacniał tendencje do dalszego rozwoju sektora kultury. W konsekwencji następować będzie **wzrost zatrudnienia w tym sektorze oraz w sektorach komplementarnych, jak i wzrost rentowności inwestycji**.

Warunkiem wystąpienia tych sprzężeń jest jednak nie tylko stworzenie samego programu kulturowo-edukacyjnego Centrum Muzyki, ale i stałe reagowanie instytucji i podmiotów zaangażowanych w projekt na zmiany sytuacji zewnętrznej, powodujące zmiany w oczekiwaniach odbiorców. Stałe zaangażowanie wszystkich podmiotów w tworzenie i modelowanie oferty programowej, aktywna reakcja na zmiany, podejście dynamiczne i zarazem zgodne z nadrzędną misją Centrum Muzyki będzie warunkować rozwój tej instytucji i budować wokół niej przychylny klimat społeczny.

Przemiany kultury i jej globalizacja, upowszechnienie mediów elektronicznych i rozwój kultury masowej determinują również kształt oferty instytucji kultury, a należy się spodziewać, że w przypadku takiej skali inwestycji, jaką będzie Centrum Muzyki, oczekiwania odbiorców i użytkowników będą szczególnie wysokie.

W związku z rozwojem internetu, nowych technologii i środków przekazów, będzie rostać rola koncertów transmitowanych, płatnego streamingu, sesji nagraniowych, produkcji telewizyjnych.

Ze względu na analizę popytu podstawową, uniwersalną, projektowaną **MISJĄ Centrum Muzyki** powinno być:

- I. **kształtowanie i propagowanie otwartej i zaangażowanej postawy wobec polskiego i europejskiego dziedzictwa muzyki i powiązanych dziedzin sztuki;**
- II. **aktywna działalność na rzecz rozwoju kultury muzycznej w każdym jej przejawie;**
- III. **wspieranie twórców i artystów, zwłaszcza muzyków;**
- IV. **kształcenie słuchaczy i budowanie kompetencji i potrzeb uczestnictwa w kulturze wśród szerokich rzesz społeczeństwa i wśród wszystkich pokoleń;**
- V. **kreowanie nowych rozwiązań w zakresie zarządzania obiektami kultury;**
- VI. **dokumentacja i utrwalanie osiągnięć (digitalizacja, cyfryzacja, rejestracja).**

Tak wstępnie, uniwersalnie zaproponowana misja Centrum Muzyki pokazuje nowe podejście zaangażowanych w projekt instytucji do pojęcia „instytucja kultury” – jest ono pojmowane w znacznie szerszej perspektywie, niż tylko miejsce świadczenia usług kulturalnych.

Misja ta wymaga „spersonalizowania”!

✓ **Agora:**

wyzwaniem dla Centrum Muzyki będzie tworzenie sieci relacji prowadzących do budowy więzi i postaw obywatelskich, nierozzerwalnego związku Centrum z miastem i dzielnicą oraz społecznością lokalną. Bardzo nośnym określeniem jest w tym kontekście grecki termin *politeia*, oddający jego istotę jako „konstituowanie życia publicznego, kształtowanie agory, społeczności, w tradycji greckiej utożsamianej z miastem, z polis”.

Wyzwaniem będzie tworzenie oferty dla mieszkańców i gości miasta.

✓ **Marketing:**

Przygotowanie i wdrożenie dobrej strategii marketingowej będzie jednym z głównych warunków powodzenia (tj. dużego zainteresowania) bieżącej działalności Centrum oraz artystycznych wydarzeń specjalnych, nie stanowiących stałego, podstawowego elementu oferty. Podejmowanie skutecznych działań promocyjnych i marketingowych dla oferty Centrum Muzyki będzie mieć ogromne znaczenie dla tworzenia przychylnego społecznego zainteresowania. Konieczne będzie jednak monitorowanie ich efektów, pozwalające na określenie efektywności podejmowanych inicjatyw programowych. Jak wykazuje doświadczenie wielu instytucji kultury, stały monitoring efektów działań marketingowych może doprowadzić do zmian w instytucji kultury, np. poszerzenia lub zmiany oferty programowej czy wprowadzenia oferty dla nowych grup docelowych. Dlatego konieczne będzie:

- analiza frekwencji i związanych z nią przychodów;
- analiza materiałów prasowych i wypowiedzi na różnorodnych forach;
- bezpośrednie badania wśród odbiorców oferty (m.in. ankietowe badania satysfakcji).

Stworzenie oferty programowej Centrum Muzyki powinno być równoznaczne z pełnym kulturowym, programowym, przestrzennym i funkcjonalnym otwarciem tej przestrzeni dla wszystkich: mieszkańców Krakowa oraz dla rozmaitych rodzajów odwiedzających, w tym turystów kulturalnych.

_ 6.

INSPIRACJE I MODELE. NOWA INFRASTRUKTURA MUZYKI: NAJWAŻNIEJSZE OBIEKTY STANOWIĄCE TZW. OTOCZENIE KONKURENCYJNE DLA OBIEKTU CENTRUM MUZYKI.

_6.1. modelowe rozwiązania - Europa:

Modelowe rozwiązania urbanistyczne, architektoniczne ale i – co istotne – programowe i zarządcze można wywieść z kilku europejskich miast. Wśród nich na uwagę zasługują między innymi:

Kultur- und Kongresszentrum Luzern Lucerna, Szwajcaria

Projektant: Jean Nouvel

Inżynier akustyki: Russell Johnson

Otwarcie: 1998

Koszt budowy: 130,7 mln EUR

Powierzchnia: 12 000 m²

Funkcje:

sala koncertowa (Sala Biała) na 1898 osób, pomieszczenia konferencyjne, audytorium, muzeum sztuki nowoczesnej, taras widokowy, kawiarnie i restauracje.

Użytkownik:

The Lucerne Festival Orchestra (Festiwal Letni, Lucerne Festival, Lucerne Festival Academy, Lucerne Festival Young)

Informacje dodatkowe:

trzecia najlepsza na świecie sala pod względem akustyki, przeprowadzone konsultacje społeczne przy budowie, budowa budynku sfinansowana w modelu PPP, oferują organizację całego wydarzenia (catering, różne formy promocji itp.), wykorzystanie nowoczesnych technologii

Casa da Música Porto
Porto, Portugal

Projektant: Rem Koolhaas
Otwarcie: 14 kwietnia 2005
Koszt budowy: 100 mln EUR
Powierzchnia: 22 000 m²

Zarządzenie:
Instituto de Gestão do Património Arquitectónico e Arqueológico (IGESPAR)
Instytut Zarządzania Dziedzictwem Architektonicznym i Archeologicznym

Operator:
Fundacja Casa de Musica

Zespoły:
Orquestra Sinfónica do Porto Casa da Música, Remix Ensemble Casa da Música, Orquestra Barroca Casa da Música, Coro Casa da Música + rezydencje artystyczne
Edukacja: warsztaty muzyczne dla dzieci, wykłady połączone z koncertami,

Funkcje:
sala koncertowa na 1238 miejsc, sala koncertowa na 300 miejsc, parking, sklepy, kawiarnie, restauracje, wycieczki z przewodnikiem po obiekcie,
Inne informacje: zbudowana w ramach projektu Porto Stolica Kultury Europejskiej 2001.

Inne centra muzyczne o znacznej kubaturze i bogatych możliwościach funkcjonalnych (ponad zakładane parametry krakowskiego Centrum Muzyki):

Harpa

Sala koncertowa i centrum konferencyjne

Reykjavik, Islandia

Użytkownicy:

Islandzka Orkiestra Symfoniczna, Opera Islandzka, The Reykjavik Big Band

Otwarcie: 4 maja 2011

Koszt budowy: 164 mln EUR

Zarządzający:

Portus – właściciel obiektu. Ago – operator obiektu i działań w nim realizowanych, właścicielami firm zarządzających są islandzki skarb państwa i miasto Reykjavik

Wysokość budynku: 43 metry

Powierzchnia: 28 000 m²

Projekt: Henning Larsen Architects we współpracy z duńsko-islandzkim artystą Olafurem Eliassonem (współpraca z firmą Ramboll and Greiner Engineering)

Projekt akustyki: Artec Consultants Inc

Funkcje:

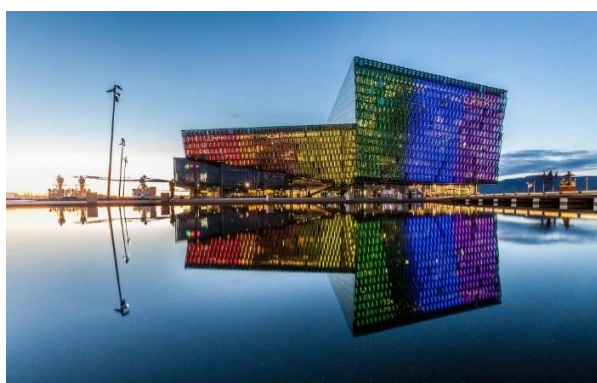
cztery sale koncertowe o pojemności 1600–1800, 750, 450, 195 miejsc, sala konferencyjna na 840 miejsc, przestrzeń 1000 m² na wystawy i duże wydarzenia, przestrzeń 350 m² na spotkania i mniejsze wydarzenia, sala recitalowa na 520 osób, audytorium na 195 osób, pomieszczenia konferencyjne, sale prób, szatnia, biura, pokoje spotkań, 2 restauracje (na 1. i 4. piętrze) + sklepy muzyczne, księgarnie, sklepy z upominkami oraz przewodnik po Harpie; organizowane są: koncerty, konferencje, występy kabaretowe, spektakle teatralne, festiwale, wystawy – różnorodne i międzynarodowe,

Sponsorzy:

Icelandair , Arion Bank, Center Hotels

Inne informacje:

budynek w dawnym porcie; łącznik między wybrzeżem a centrum miasta; symbol rozwoju miasta; światło jako czynnik wpływający na wygląd obiektu (transparentność i barwy budynku zależne od pogody i pory roku + diody LED); w 2013 roku europejska nagroda Miesa van der Rohe w kategorii współczesnej architektury, Harpa oferuje catering (tradycyjne islandzkie potrawy), zwrócenie uwagi na ochronę środowiska: najwyższej jakości woda, budowa budynku, segregacja śmieci

**Cité de la Musique
Philharmonie 1 oraz Philharmonie 2
Paryż, Francja**

Projekt: Christian de Portzamparc, (Jean Nouvel – Filharmonia)

Koszt budowy: 381 mln EUR

Otwarcie: 14 stycznia 1995

Użytkownicy:

Orchestre de Paris i Ensemble Intercontemporain

Philharmonie 1: sala koncertowa na 2400 miejsc, centrum edukacyjne 1800 m², sala wystawiennicza 800 m², sala konferencyjna

Philharmonie 2: sala koncertowa na 650 do 1600 miejsc, amfiteatr na 250 miejsc, sala wielofunkcyjna, Muzeum Muzyki, biblioteka, przestrzenie edukacyjne, mediateka.

Edukacja: warsztaty przebudzenia muzycznego dla najmłodszych (z instrumentami z całego świata); warsztaty w muzeum; koncerty z warsztatami przygotowawczymi; różnorodne zajęcia (o Beethovenie, muzyce afrykańskiej, muzyce elektroakustycznej i wiele innych)

_ 6.2. modelowe rozwiązania – Polska:

Nowe obiekty infrastruktury muzyki w Polsce⁷

Obiekt infrastruktury muzycznej	Podstawowe informacje
	<p>Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu Otwarcie:, otwarcie 2016</p> <p>Powierzchnia: 48 000 m²</p> <p>Koszt inwestycji: 331,483 mln zł</p> <p>Dofinansowanie: 147,740 mln zł (POIŚ 2007-2013)</p> <p>Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa na 1 800 miejsc, trzy sale kameralne, sale prób, pomieszczenia konferencyjno-biurowe, studio nagrań, przestrzeń wystawiennicza, parking podziemny</p>
	<p>Filharmonia Koszalińska im. Stanisława Moniuszki⁸ (rozbudowa)</p> <p>Otwarcie: listopad 2013</p> <p>Powierzchnia użytkowa: 4 063 m²</p> <p>Koszt inwestycji: 33,523 mln zł</p> <p>Dofinansowanie: 13,919 mln zł (RPO Województwa Zachodniopomorskiego 2007-2013)</p> <p>Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa na 520 miejsc, z estradą na pełną orkiestrę i chór; foyer z zapleczem, garderoby, sale ćwiczeń, zaplecze administracyjne, magazynowe, pokoje gościnne</p>
	<p>Opera i Filharmonia Podlaska – Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku⁹</p> <p>Otwarcie: wrzesień 2012</p> <p>Powierzchnia użytkowa: 9 424 m²</p> <p>Koszt inwestycji: 180,196 mln zł</p> <p>Dofinansowanie: 100,620 mln zł (POIŚ 2007-2013)</p> <p>Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa na 771 miejsc</p>

⁷ Zdjęcia na podstawie Agencji Gazeta oraz materiałów poszczególnych instytucji; informacje na podstawie materiałów prasowych, materiałów MKiDN, MIR, materiałów beneficjentów; wartości projektów i dofinansowania na podstawie danych MIR: http://www.funduszeuropejskie.2007-2013.gov.pl/NaborWnioskow/listabeneficjentow/Strony/1_lista_beneficjentow_FF3_300615.aspx

⁸ <http://www.koszalin.pl/pl/content/filharmonia-koszalinska-im-stanislawa-moniuszki-w-koszalinie>, <http://www.projektyrpo.wzp.pl/content/rpzp050201-32-00110>

<http://www.budowaroku.pl/laureaci/2013/nagroda-ii-stopnia/31-2013/nagroda-ii-stopnia/214-filharmonia-koszalinska-im-stanislawa-moniuszki-w-koszalinie.html>

⁹ http://www.wrotapodlasia.pl/pl/kultura/opera_podlaska/Aktualnosci/_Opera_i_Filharmonia_Podlaska_Europejskie_Centrum_Sztuki_Podstawowe_dane_o_inwestycji.htm

Obiekt infrastruktury muzycznej	Podstawowe informacje
	<p>(z możliwością zwiększenia ilości miejsc do 1 000), z drugą co do wielkości sceną (estradą) w Polsce oraz drugimi co do wielkości w Polsce organami; sala kameralna na 130 miejsc; amfiteatr na ponad 500 miejsc</p>
	<p>Filharmonia Świętokrzyska – Międzynarodowe Centrum Kultur w Kielcach</p> <p>Otwarcie: 2012</p> <p>Powierzchnia: ok. 13 500 m²</p> <p>Koszt inwestycji: 74,157 mln zł</p> <p>Dofinansowanie: 31,977 mln zł (POIŚ 2007-2013)</p> <p>Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa na 522 miejsc, z estradą dla 300 wykonawców; sala kameralna na ok. 200 miejsc; sala prób orkiestry na 150 miejsc; dziedziniec; biblioteka oraz foyer z galerią</p>
	<p>Filharmonia Szczecińska im. Mieczysława Karłowicza¹⁰</p> <p>Otwarcie: 2015</p> <p>Powierzchnia użytkowa: 12 734 m²</p> <p>Koszt inwestycji: 113,381 mln zł</p> <p>Dofinansowanie: 31,709 mln zł (RPO Województwa Zachodniopomorskiego 2007-2013)</p> <p>Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa na 953 miejsca, sala kameralna na 192 miejsca; sala kameralna, sale prób, sklep muzyczny, kawiarnia, obszerne foyer z zapleczem oraz garderoby dla artystów, magazyn instrumentów i biura, parking</p>

¹⁰ http://bip.um.szczecin.pl/umszczecinbip/chapter_50837.asp?soid=81515268CB644C9E970C8C3F4018E0CE,
<http://www.projektyrpo.wzp.pl/content/rpzp060201-32-00209>

Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera¹¹
(dokończenie modernizacji formy zewnętrznej Filharmonii Opolskiej wraz z elementami usprawnień technicznych)

Otwarcie: wrzesień 2012

Powierzchnia: 3 728 m² (przed rozbudową)

Koszt inwestycji: 21,663 mln zł

Dofinansowanie: 13,032 mln zł (POIŚ 2007-2013)

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: w ramach projektu dobudowano dwupoziomowy hall z kawiarnią oraz okrągły taras pełniący rolę sceny dla letnich koncertów kameralnych i foyer z zapleczem; nadbudowana została także część administracyjna budynku, w której powstały dodatkowe garderoby i pokoje ćwiczeń dla muzyków (sala koncertowa na 495 miejsc z estradą dla 120 osób, sala kameralna na 120 osób)

Sala Ziemi, Poznań Congress Center¹²
(przebudowa i modernizacja)

Otwarcie: grudzień 2012

Powierzchnia: 1 940 m²

Koszt inwestycji: ok. 40 mln zł

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala widowiskowo-koncertowa Międzynarodowych Targów Poznańskich na około 2 000 osób, z największym w Polsce ekranem multimedialnym o wymiarach 26 na 6 metrów; możliwość aranżacji na wiele sposobów – od układu kinowego (na 1 940 osób), przez układ forum (na 1 750 miejsc), gdzie usytuowana centralnie scena otoczona jest przez rozsuwane teleskopowo audytorium, aż po podział na dwie odrębne sale (większa na 700+350 miejsc, mniejsza na 600 miejsc)

¹¹ <http://www.filharmonia.opole.pl/index.php/historia-filharmonii/rozbudowa-filharmonii>,
http://www.bip.filharmonia.opole.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=3&Itemid=10,

¹² <http://pcc.mtp.pl/sala-ziemi-na-finiszu/>, http://poznan.gazeta.pl/poznan/56,36001,13028986,Sala_Ziemi,,9.html

Obiekt infrastruktury muzycznej

Podstawowe informacje

Filharmonia Warmińsko-Mazurska w Olsztynie

Otwarcie: 2011

Powierzchnia użytkowa: 10 687 m²

Koszt inwestycji: 63,897 mln zł

Dofinansowanie: 42,865 mln zł (RPO Warmia i Mazury 2007-2013)

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa na 505 miejsc, przeszklony hol wejściowy oraz część frontowa w kształcie sześcianu

Filharmonia Śląska w Katowicach¹³ (rozbudowa obiektu zabytkowego)

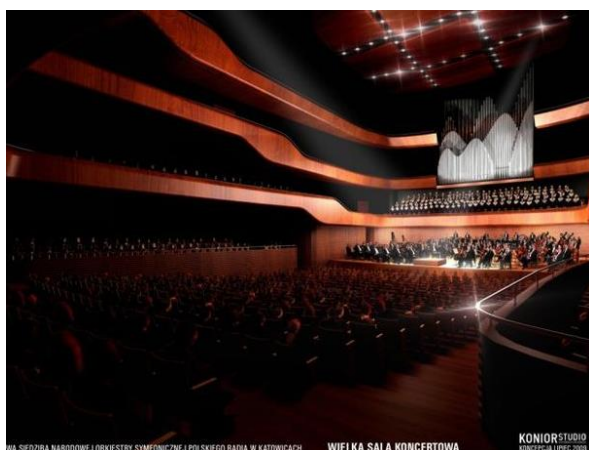
Otwarcie: marzec 2014

Powierzchnia użytkowa: 2 066 m² (co zwiększyło powierzchnię obiektu do 5252 m²)

Koszt inwestycji: 47,406 mln zł

Dofinansowanie: 21,282 mln zł (POIŚ 2007-2013)

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala kameralna na 110 miejsc z wyposażeniem estrady; „strefa melomana”: sala seminaryjna połączona z kawiarnią muzyczną i patio – zielonym ogródkiem muzycznym; windy

Nowa siedziba Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach

Otwarcie: październik 2013

Powierzchnia użytkowa: 25 700 m²

Koszt inwestycji: 265,117 mln zł

Dofinansowanie: 145,562 mln zł (POIŚ 2007-2013)

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa na 1 800 miejsc, sala kameralna na 300 miejsc, studio nagrań, pomieszczenia administracyjne, techniczne, gościnne, archiwum; projekt objął także zagospodarowanie otoczenia gmachu (fontanna, zieleń)

¹³ <http://www.filharmonia-slaska.eu/menu-14--168.html>

Filharmonia Kaszubska – Wielofunkcyjne Centrum Kultury w Wejherowie¹⁴

Otwarcie: maj 2012
Powierzchnia użytkowa: 6 551 m²
Koszt inwestycji: 51,075 mln zł
Dofinansowanie: 9,611 mln zł (RPO Województwa Pomorskiego 2007-2013)

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa na 374 miejsc, foyer z zapleczem, sala konferencyjna, studio nagrań, garderoby, sale prób orkiestry, chóru i baletu, magazyny, powierzchnie administracyjne, pracownie plastyczne, pracownia fotograficzną, pracownia animacji filmowej, pracownia gier, małą sala kinowa

Gdańskie Centrum Muzyczno - Kongresowe – siedziba Polskiej Filharmonii Bałtyckiej¹⁵
 (adaptacja obiektu zabytkowego)

Czas realizacji: wiązka projektów w latach 1998-2006

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa na 970 miejsc (z opcją sali kongresowej na 1200 osób), sala kameralna na 180 miejsc, 2-kondygnacyjne foyer z zapleczem, garderoby, 6 sal ćwiczeń, zaplecze administracyjno-socjalne, sale konferencyjne na 200 i 180 miejsc, amfiteatr na 120 miejsc, restauracja

Centrum Kulturalno - Kongresowe Jordanki w Toruniu¹⁶

Otwarcie: otwarcie 2016
Powierzchnia całkowita: 22 000 m² (w tym pow. części naziemnej: ok. 13 000 m², części podziemnej: ok. 8 600 m²)
Koszt inwestycji: 224,770 mln zł
Dofinansowanie: 55,150 mln zł (RPO 2007-2013)

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala ze sceną posiadającą kanał dla orkiestry z widownią na 880 miejsc, scena plenerowa na 300 miejsc, pomieszczenia techniczne, administracyjne i socjalne, parking na 185 stanowisk

¹⁴ <http://www.wck.org.pl/nasz-obiekt.html>

¹⁵ <http://www.filharmonia.gda.pl/index.php/pl/historia-olowianki>

¹⁶ <http://www.jordanki.torun.pl/pl/budowa/dane-finansowe.html>, <http://www.mostostal.waw.pl/page/43/1778/Aktualnoci/Fernando-Menis-opowiedzial-studentom-o-tym-jak-opracowal-koncepcje-projektu-Centrum-Kulturalno-Kongresowego-na-Jordankach-w-Toruniu/>

Obiekt infrastruktury muzycznej

Podstawowe informacje

Filharmonia Częstochowska im Bronisława Hubermana¹⁷ (remont i rozbudowa)

Otwarcie: październik 2012

Powierzchnia użytkowa: część dobudowana w ramach projektu: 2 866 m², razem 7 838 m²

Koszt inwestycji: 34,803 mln zł

Dofinansowanie: 17,388 mln zł (POIŚ 2007-2013)

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: modernizacja sali koncertowej na 848 miejsc, remont sali kameralnej na 160 miejsc, rozbudowa budynku o obiekt stanowiący zaplecze socjalno-administracyjno-techniczne

Teatr Muzyczny w Lublinie oraz Filharmonia im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie¹⁸ (przebudowa i modernizacja)

Otwarcie: 2016

Powierzchnia użytkowa: 11 500 m²

Koszt inwestycji: 55,644 mln zł

Dofinansowanie: 20,013 mln zł (POIŚ 2007-2013)

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: modernizacja funkcjonalna, architektoniczna i konstrukcyjna budynku, przebudowa sal widowiskowych, korytarzy i foyer wraz z modernizacją technologii sceny i widowni, modernizacja instalacji i termomodernizacja, przebudowa budynku technicznego

Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach

Otwarcie: maj 2013

Powierzchnia użytkowa: 8 878,9 m²

Koszt inwestycji: 65,079 mln zł

Dofinansowanie: 54,584 mln zł (POIŚ 2007-2013)

Główne przestrzenie: sala koncertowa na 550 osób, sala prób i nagrań, z zespołem dydaktycznym (6 726,9 m²), zespół pobytowy (2 152 m²)

Ponadto zrealizowano wiele inwestycji związanych z budową lub rozbudową **infrastruktury wyższego szkolnictwa artystycznego** – są to przede wszystkim inwestycje dofinansowane ze środków POIŚ na lata 2007-2013:

¹⁷ <http://www.fe.czestochowa.pl/page/2714,rozbudowa-i-remont-budynku-filharmonii-czestochowskiej.html>, <http://investmap.pl/inwestycja/czestochowa-filharmonia-czestochowska-rozbudowa-i-remont,1198.html>

¹⁸ <http://teatrmuzyczny.eu/front/page/get/76>, <http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/148411.html>, http://www.mkidn.gov.pl/media/docs/2013/20130521_infrastruktura.pdf

Akademia Muzyczna w Łodzi¹⁹
(budowa sali koncertowej)

Otwarcie: październik 2013

Powierzchnia: 5 500 m²

Koszt inwestycji: 39,430 mln zł

Dofinansowanie: 30,191 mln zł (POIŚ
2007-2013)

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa na 300 miejsc, estrada dla 160 muzyków, na techniczne zaplecze

Akademia Muzyczna we Wrocławiu²⁰
(budowa sali muzyczno-dydaktycznej wraz z infrastrukturą)

Otwarcie: październik 2013

Powierzchnia użytkowa: budynek D:
1 000 m², budynek E: 5 136 m²

Koszt inwestycji: 49,490 mln zł

Dofinansowanie: 39,703 mln zł (POIŚ
2007-2013)

Główne przestrzenie zrealizowane w ramach projektu: sala koncertowa/ duża sala muzyczno-dydaktyczna mieszcząca 290 osób, sala audytoryjna / mała sala koncertowa mieszcząca 90 osób, sala prób, zespół pomieszczeń studyjnych dla Studia Technik Multimedialnych, zespół sal wykładowych, zespół sal ćwiczeniowych i dydaktycznych

¹⁹ <http://www.amuz.lodz.pl/lifemotion/pl/akademia/budynki/sala-koncertowa/>

²⁰ <http://www.amuz.lodz.pl/lifemotion/pl/akademia/budynki/sala-koncertowa/>

Akademia Muzyczna w Katowicach

Sala Koncertowa Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Znajduje się w najnowszym budynku należącym do Uczelni – Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej „Symfonia”.

Powierzchnia: — działki: 10 260 m² / — zabudowy: 2 444 m² / — użytkowa: 7 339 m² / — całkowita: 9 745 m² /

Kubatura: 50 040 m³

Otwarcie: grudzień 2007

Koszt: 55 mln zł

Mieści 480 słuchaczy. Charakteryzuje się znakomitą akustyką. Jest miejscem organizacji wielu imprez artystycznych oraz konferencji i sympozjów. Dysponuje studiem nagrań, biblioteką z czytelnią, laboratorium dźwięku, salą do zajęć terapeutycznych, pracownią komputerową, a także restauracją.²¹

Nowy budynek Akademii Muzycznej w Katowicach

Pracownia SLAS zdobyła pierwszą nagrodę w konkursie architektonicznym na projekt nowego gmachu Akademii Muzycznej w Katowicach. Budowla, która stanie na rogu ulic Wojewódzkiej i Damrota, obok istniejących zabudowań uczelni ma służyć przede wszystkim tancerzom – bo taniec jest nową dziedziną, którą można w katowickiej Akademii Muzycznej studiować.²²

²¹ https://architektura.info/architektura/polska_i_swiat/symfonia_w_katowicach

²² <https://sztuka-architektury.pl/article/13244/pracownia-slas-nygrywa-konkurs-architektoniczny>

6.3. Kraków – Katowice: 56 min (78,9 km) przez A4 Katowice _ Miasto Muzyki UNESCO:

11 grudnia 2015 r., Katowice zostały przyjęte do sieci Miast Kreatywnych UNESCO, jako miasto muzyki. UNESCO doceniło intensywność i różnorodność życia muzycznego, twórczość związanych z miastem artystów i ich wkład w rozwój oraz upowszechnianie muzycznego dziedzictwa, a także imponującą infrastrukturę służącą zarówno twórcom, jak i mieszkańcom. Projekt Kreatywnego Miasta Muzyki UNESCO jest realizowany przez Katowice Miasto Ogrodów – Instytucję Kultury im. K. Bochenek.

W Katowicach działają 24 mniejsze lub większe sale koncertowe, 30 klubów muzycznych, 7 wytwórni płytowych, 11 sklepów muzycznych i 12 studiów nagraniowych.

Miasto, jak mało które w Polsce, może poszczycić się wspaniałymi inwestycjami, dzięki którym działające w nim instytucje kultury mogą zaoferować miłośnikom muzyki najwyższej jakości doznania artystyczne i wizualne.

Otwarta w październiku 2014 r. nowa siedziba Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia już dawno zaskarbiła sobie serca melomanów, którzy doceniają zarówno najwyższej jakości akustykę i urodę sali koncertowej, jak i architekturę samego budynku.

Obok NOSPR współtworzą ją nowa siedziba Muzeum Śląskiego, Międzynarodowe Centrum Kongresowe oraz ikona Katowic – Hala widowiskowo-sportowa „Spodek”.

Dwoma wspaniałymi salami koncertowymi i mistrzowskiej klasy organami może poszczycić się Filharmonia Śląska, której siedziba w latach 2014-2020 staraniem władz regionalnych przeszła gruntowny remont.

Muzyczno-architektoniczną perłą na kulturalnej mapie Katowic jest również z całą pewnością „Symfonia” – sala koncertowa katowickiej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego. Otwarta w grudniu 2006 r. oferuje katowickiej (i nie tylko) publiczności koncerty z udziałem najwybitniejszych artystów i orkiestr, jak również młodych adeptów muzyki, wkraczających dopiero na ścieżkę zawodowej kariery.

Pałac Młodzieży to miejsce, w którym młodzi zdolni ludzie mogą rozwijać swoje zainteresowania i zdolności, nie tylko muzyczne. To centrum pracy pozaszkolnej oferuje katowickiej młodzieży szereg pracowni specjalistycznych, możliwość korzystania z dobrze rozbudowanego zaplecza, a także zmodernizowaną niedawno salę koncertową, niezwykle popularną wśród bywalców katowickich festiwali muzyki poważnej i jazzowej.

W Katowicach działa najstarsza w regionie wyższa uczelnia – Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego. Założona w 1929 r., od lat kształci wspaniałych instrumentalistów, wokalistów, kompozytorów i teoretyków. Jej absolwentami byli m.in. Wojciech Kilar, Henryk Mikołaj Górecki czy Krystian Zimerman. W 1968 r. jako pierwsza uczelnia w Polsce uruchomiła Wydział Jazzu i Muzyki Rozrywkowej. Obecnie młodzi muzycy mogą kształcić się na dwóch wydziałach: Kompozycji, Edukacji, Interpretacji i Jazzu oraz Wokalno-Instrumentalnym.

Warto zaznaczyć, że to właśnie w katowickiej Akademii Muzycznej działa jedyne w Polsce Muzeum Organów Śląskich.

Ponadto, w Katowicach działają 2 szkoły muzyczne i 2 ogólnokształcące szkoły muzyczne. Ofertę kształcenia w dziedzinie muzyki uzupełniają liczne szkoły prywatne, centra edukacji nieformalnej oraz zajęcia oferowane przez najważniejsze instytucje kulturalne w mieście.

W Katowicach odbywa się rocznie ok. 27 festiwali muzycznych. Do największych katowickich festiwali należą bez wątpienia:

- Off Festival: festiwal muzyki alternatywnej, zdobywca European Festival Award for Best Medium Festival w 2011 r.;
- Rawa Blues: największy na świecie festiwal odbywający się „pod dachem”, zdobywca Keeping The Blues Alive Award w 2012 r.; od 1981 r. Rawa Blues jest mekką miłośników tego gatunku;
- Tauron Nowa Muzyka: festiwal prezentujący muzykę z pogranicza jazzu, elektroniki i tanecznych rytmów, trzykrotny zdobywca European Festival Awards for the Best Small Festival;

Katowicki „Spodek” gości również dwie największe w regionie imprezy muzyczne reprezentujące szeroko rozumianą muzykę heavymetalową i hardrockową. METALMANIA to największy festiwal tego typu w naszej części kontynentu, odbywający się od 1986 r. METAL HAMMER FESTIVAL, skierowany do miłośników rocka i metalu progresywnego, odbył się w 2015 r. po raz siódmy. Również w Spodku zadomowiła się (od 2000 r.) największa w Polsce impreza techno – MAYDAY.

Swoją wierną i liczną publiczność mają też katowickie festiwale jazzowe: Katowice JazzArt i Śląski Festiwal Jazzowy. Miłośników klasyki goszczą odbywające się w NOSPR Festiwal Katowice Kultura Natura oraz Festiwal Prawykonawców Polska Muzyka Najnowsza.

Ponadto miasto gości międzynarodowe festiwale o charakterze konkursowym:

- Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów im. G. Fitelberga, odbywający się w cyklu pięcioletnim, od 1982 r. należący do Światowej Federacji Międzynarodowych Konkursów Muzycznych z siedzibą w Genewie (organizator: Filharmonia Śląska),
- Międzynarodowy Konkurs Kompozytorski im. K. Szymanowskiego, promujący osobę i twórczość wielkiego kompozytora, oraz Międzynarodowy Konkurs Kwartetów Smyczkowych im. K. Szymanowskiego (organizator: Towarzystwo Muzyczne im. K. Szymanowskiego w Katowicach).

Katowice – nowoczesne miasto o stosunkowo krótkiej historii, wciąż borykające się ze stereotypem wielkiego ośrodka przemysłu ciężkiego, jest miejscem, z którego wywodzi się wielu wybitnych artystów (i zespołów) i z którym wielu z nich postanowiło związać swe twórcze losy. Oto tylko niektórzy z nich: Wojciech Kilar (1932-2013) – „kompozytor muzyki poważnej i filmowej; Henryk Mikołaj Górecki (1933-2010) – kompozytor; Krystian Zimerman – pianista; Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia; Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Śląskiej; Śląska Orkiestra Kameralna; Chór Filharmonii Śląskiej; Zespół Śpiewaków Miasta Katowice Camerata Silesia; Orkiestra Muzyki Nowej; Kwartet Śląsk; Irek Dudek – bluesman; Artur Rojek – muzyk, kompozytor; Miłosz Paweł Borycki „Miuosh” – raper; Wojciech Alszer „Fokus” – raper i inni.²³

Śląsk, ze swoją determinacją i zorganizowaniem, w dziedzinie aktualnej kultury muzycznej, znakomicie rywalizuje z Krakowem. Rozbudowana infrastruktura służąca prezentacjom artystycznym, kształceniu i edukacji do kultury, w tym w zakresie nowych technologii, jest przykładem konsekwentnego tworzenia pozycji, zaspokajania aspiracji twórców, służenia rozwojowi talentów i promocji dzieł sztuki muzycznej.

Katowice, ze względu na bliskość położenia, może być dobrym punktem odniesienia dla obecnej sytuacji Krakowa, obnażając braki w infrastrukturze oraz spójności oferty życia muzycznego.

²³ info Źródło: <http://katowicemusic.com/miasto-muzyki/>

ISTOTA CELOWOŚCI STWORZENIA CENTRUM MUZYKI

Wraz z budową Centrum Muzyki powinna nastąpić jakościowa i ilościowa zmiana życia muzycznego w Krakowie, Małopolsce i w Polsce.

Po pierwsze należy poprawić standard pracy artystycznej zespołów **Sinfonietty Cracovia i Capelli Cracoviensis, a także pozostałych orkiestr działających w Krakowie, np. Orkiestry Akademii Beethovenowskiej.**

Po drugie Centrum Muzyki będzie miejscem nie tyle dla instytucji i ich aktywności, co także wykreuje nowe inicjatywy.

Należy stwierdzić, iż potrzebujemy nowych przestrzeni dla sztuki, dla muzyki w jej różnych brzmieniach, dla twórców, kompozytorów, dyrygentów, dla młodych wirtuozów i dla artystów z całego świata.

Szczególne znaczenie znajdować powinny aspekty związane z rozwojem miasta twórczo wykorzystującego walory dziedzictwa kulturowego i **współcześnie uzupełniającego** te walory o nowe interpretacje, treści, wytwory i aktywności artystyczne w szeroko pojmowanej kulturze. Wpływa to przede wszystkim z szacunku do dziedzictwa kulturowego, a nade wszystko z przeświadczenia, że:

- **Kultura** _ otwarta, powszechna, interdyscyplinarna – była, jest i staje się coraz bardziej istotnym i zauważalnym czynnikiem atrakcyjności każdego miejsca oraz w znacznej mierze służy rozwojowi gospodarczemu;
- **kultura** _ niezależna, wolna w dostępie do niej i umożliwiająca swobodne, kreatywne wypowiedzi twórcze każdego – w stopniu szczególnym decyduje i wpływa na jakość życia mieszkańców;
- **kultura i dziedzictwo kulturowe** _ poprzez swoją atrakcyjność - przyciąga gości i turystów;
- **kultura i dziedzictwo kulturowe** _ w wielu wymiarach przestrzennych, duchowych i materialnych – sprawia, że miejsca, w których żyjemy, są coraz bardziej przyjazne do życia;
- **kultura** _ siła ludzi ambitnych i poszukujących – leży u podstaw rozwoju człowieka i cywilizacji; inspiruje, stymuluje dialog i wyzwala pasję, sprzyja rozwojowi kreatywności we wszelkich dziedzinach;
- **kultura i dziedzictwo kulturowe** _ dzięki swoim walorom – staje się wyznacznikiem i punktem odniesienia konkurencyjności każdego miejsca.

Te odniesienia wyznaczają wolę działań które powinny służyć zarówno pobudzaniu kreatywności twórczej i postaw twórczych ale i wzrostowi dostępu do współczesnej oferty czasu wolnego.

To też i treść wyzwań wynikających z analizy popytu na ofertę Centrum Muzyki w Krakowie.